

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	INTEGRAAL ACCOMMODATIEBELEID	
ZUIDLAREN		3
1.1 Aanleiding		3
1.2 Doelstellingen		3
1.3 Uitgangspunten.....		4
1.4 Randvoorwaarden		4
HOOFDSTUK 2	ZUIDLAREN SOCIAAL-GEOGRAFISCH	5
2.1 Inleiding		5
2.2 Geografisch		5
2.3 Demografisch.....		6
2.4 Voorzieningenniveau Zuidlaren		6
Onderwijsvoorzieningen		7
Sportvoorzieningen.....		7
2.5 Voorzieningen in de nabije omgeving.....		8
HOOFDSTUK 3	HUIDIG GEMEENTELIJK BELEID	10
3.1 Inleiding		10
3.2 Huidig beleid welzijn, onderwijs, sport		10
3.3 ABC-indeling.....		10
3.4 Gebouwenbeheer		10
3.5 Trends en ontwikkelingen		11
3.5.1. Welzijn.....		11
3.5.2. Onderwijs		12
3.5.3 Sport.....		12
3.5.4. Gebouwenbeheer.....		12
HOOFDSTUK 4	ONDERZOEK VRAAG EN AANBOD	13
4.1 Inleiding		13
4.2 Gebouwenonderzoek		13
4.3 Onderzoek IHN.....		13
4.4 De huidige huisvestingssituatie en toekomstige huisvestingsbehoefte.....		14
4.5 Informatieavonden.....		15
4.6 Deelsessies		16
HOOFDSTUK 5	MET BELEID NAAR DE TOEKOMST	17
5.1 Inleiding		17
5.2 Aanleidingen tot verandering.....		17
5.2.1 Gebruik		17
5.2.2 Gebouwen.....		17
5.2.3 Beheer		18
5.2.4 De toekomst.....		18
HOOFDSTUK 6	HET SCENARIO.....	19
6.1 Inleiding		19
6.2 De keuze voor clustering		19
6.3 Keuze voor locaties en termijn van realisatie		20
6.3.1. Wijksschool Centrum Zuidlaren (omstreeks 2014)		20
6.3.2. Wijksscholen Zuid-Es/Schuilingsoord en Westlaren.....		22
6.3.3. Wat gebeurt er met de huidige schoolgebouwen.....		22
6.4 Financiën		23
HOOFDSTUK 7	AANBEVELINGEN	25
Locatiekeuze		25
Opbrengsten uit huur		25
Bijlagen		26

HOOFDSTUK 1 INTEGRAAL ACCOMMODATIEBELEID ZUIDLAREN

1.1 Aanleiding

In de gemeente Tynaarlo worden zowel in de hoofdkernen als in de dorpen veel activiteiten uitgevoerd op het gebied van welzijn, onderwijs en sport. Accommodaties zijn een belangrijke voorwaarde om invulling te kunnen geven aan deze activiteiten. Onder accommodaties worden verstaan alle gebouwen en terreinen waarin en waarop de activiteiten plaatsvinden.

Accommodaties zijn voor de gemeente een belangrijke schakel in welzijns-, onderwijs- en sportbeleid. Voldoende en kwalitatief goede accommodaties worden als belangrijke voorwaarde gezien voor het stimuleren van activiteiten die gericht zijn op het versterken van de sociale samenhang en leefbaarheid in een dorp of buurt.

Voor welzijns- onderwijs- en sportactiviteiten worden door de gemeente accommodaties gesticht en/of in stand gehouden. Elk beleidsterrein werkt tot nu toe vanuit een eigen accommodatiebeleid, met eigen beheerstructuren en financieringsvormen. Landelijk voeren steeds meer gemeenten een integraal accommodatiebeleid. Ook de gemeente Tynaarlo kiest nu voor een integrale aanpak.

Huisvestingsproblemen zijn vaak een praktische aanleiding om te beginnen met de ontwikkeling van integraal accommodatiebeleid. Uit een onder welzijnsinstellingen gehouden knelpunten-inventarisatie (2001) is gebleken dat ook in de gemeente Tynaarlo zich een aantal accommodatieknelpunten voor doen die vragen om oplossingen.

In het collegeprogramma 2002-2006 is aangegeven dat voor deze accommodatieknelpunten oplossingen “op maat” moeten worden gerealiseerd, waarbij steeds gezocht wordt naar de meerwaarde in de relatie van welzijns-, onderwijs-, en sportactiviteiten.

Voor het ontwikkelen van een integraal accommodatiebeleid is in 2003 een project gestart. Dit project moest oorspronkelijk leiden tot accommodatieplannen voor alleen de drie grotere kernen in de gemeente, te weten: Eelde-Paterswolde, Zuidlaren en Vries. Maart 2006 heeft de gemeenteraad besloten om ook accommodatieplannen te ontwikkelen voor een aantal kleinere kernen in de gemeente, zijnde: Yde de Punt, Zeijen, Zuidlaarderveen, De Groeve, Tynaarlo en Oudemolen.

In 2003 is begonnen in Eelde-Paterswolde. Het accommodatieplan voor deze kern is in 2005 definitief door de raad vastgesteld. Voor u ligt nu het accommodatieplan Zuidlaren als tweede van de drie grotere kernen.

1.2 Doelstellingen

De doelstelling van het integraal accommodatiebeleid kan als volgt omschreven worden:

Het zo doelmatig mogelijk huisvesten van activiteiten op het gebied van welzijn, onderwijs en sport

Hierbij wordt gestreefd naar een verbeterde onderlinge afstemming in omvang en kwaliteit van diverse accommodaties over de (beleids-)sectoren heen. Daarnaast wordt gestreefd naar een verbreding van de inzet van deze accommodaties voor activiteiten van en voor verschillende doelgroepen. Enerzijds vanuit inhoudelijke argumenten: functies kunnen worden gecombineerd en kunnen elkaar versterken. Anderzijds uit exploitatieoverwegingen omdat met name gemeenschappelijke voorzieningen en activiteitenruimten efficiënter kunnen worden benut.

1.3 Uitgangspunten

Het beleid richt zich op de ruimtebehoefte ten aanzien van activiteiten en niet op instandhouding van accommodaties. Hierbij gaat het om activiteiten waarvoor de gemeente, in het kader van het

huidige beleid, in meer of mindere mate een verantwoordelijkheid heeft.

Verder komt het accommodatiebeleid tot stand binnen het kader van wettelijke noodzaak, politieke wensen en beschikbare middelen.

1.4 Randvoorwaarden

Het accommodatiebeleid sluit aan op het huidige gemeentelijke beleid op de diverse terreinen. Verder wordt integraal gekeken naar het beleid op het gebied van onder andere ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en infrastructuur en gebouwenbeheer. Er is gekozen voor een interactieve werkwijze. Op die manier kunnen ook ideeën, wensen en oplossingen vanuit instellingen en verenigingen zo maximaal mogelijk meegewogen worden.

HOOFDSTUK 2 ZUIDLAREN SOCIAAL-GEOGRAFISCH

2.1 Inleiding

Voornaamste doelstelling van het project integraal accommodatiebeleid is het zo doelmatig mogelijk huisvesten van activiteiten op het gebied van welzijn, onderwijs en sport. Hiertoe dient eerst het huidige voorzieningenniveau in de kern Zuidlaren en directe omgeving beschreven te worden. In dit hoofdstuk wordt dan ook aangegeven welke voorzieningen nu al in Zuidlaren of directe omgeving aanwezig zijn. Ook worden enkele geografische- en demografische ontwikkelingen beschreven. Mede op basis van deze gegevens kan de omvang van de potentiële vraag naar verschillende voorzieningen worden bepaald.

2.2 Geografisch

De kern Zuidlaren kan verdeeld worden in drie deelgebieden. Dit zijn Zuidlaren-centrum, Schuilingsoord en Westlaren¹.

Zuidlaren is een hoofddorp met als middelpunt de brinken. Zij vormden het hart van de dorpsgemeenschap. Van oudsher waren de brinken de vergaderplaatsen voor de boeren. Ook werden ze gebruikt om schapen op te weiden.

De omgeving waar Zuidlaren deel van uit maakt werd al ver voor het jaar 1200 bewoond. Rond 1200 werden er zelfs al de jaarlijkse veemarkten gehouden. Naast de jaarlijkse veemarkt heeft Zuidlaren zijn bekendheid en zijn groei ook te danken aan de stichting Dennenoord.

In 1892 kocht de Vereniging tot Christelijke Verzorging van geestes- en zenuwzieken een stuk dennenbos en heide ter grootte van 581/2 hectare om daar de stichting Dennenoord op te richten. In 1895 vond de officiële opening plaats. Door de komst van Dennenoord ontstond er een nieuw dorp bij de stichting. Veel personeel ging wonen in de nabije omgeving van Dennenoord. Hierdoor ging zich er ook middenstand vestigen. In 1935 kwam het Noorder Sanatorium, als onderdeel van stichting Dennenoord, tot stand.

Een belangrijk jaar was 1938. Toen heeft de gemeenteraad ingestemd met het verzoek om in Zuidlaren een kazerne te mogen vestigen. De vestiging van deze kazerne betekende ook een uitbreiding van het brinkdorp. In het nieuwe gedeelte gingen o.a. de officieren wonen. De bekendheid van Zuidlaren nam sindsdien enorm toe.

Tot in het midden van de jaren dertig van de 20ste eeuw hadden de meeste mensen hun bestaan in de landbouw en veeteelt. Vanaf midden jaren dertig werd het leven gedomineerd door twee grote werkgevers: Het Ministerie van Oorlog en de stichting Dennenoord. Een derde poot was al bezig zich te ontwikkelen: het toerisme.

Vanaf toen ging het snel met de ontwikkeling van Zuidlaren. In 1959 werd de Prins Bernard Hoeve geopend. In de jaren zeventig en tachtig werden veel nieuwe woningen gebouwd in met name Westlaren en de Noordwest-Es. Het uitbreidingsplan Bovendiepen werd in 1969 goedgekeurd. Ook bij Schuilingsoord verrees een geheel nieuwe nederzetting. Het Noorder Sanatorium werd afgestoten door Dennenoord en huisvest sinds 1989 Pharma Bio-Research.

¹ Zie bijlage 1 voor een plattegrond.

Het kazerneterrein heeft inmiddels geen functie meer als kazerne. Het is een grote woonwijk geworden. De eerste woningen zijn hier gebouwd in 1994.

In 2006 zal er begonnen worden met de uitbreiding van het gebied Bovendiepen. Daar bevond zich tot voor kort het Asielzoekerscentrum. Het gaat hier om ongeveer 28 woningen.

Ook waren er oorspronkelijk 250 woningen gepland op de Zuid-Es. Dit is het gebied ten zuiden van Westlaren. Inmiddels is duidelijk geworden dat eventuele woningbouw in dit gebied alleen ten zuiden van de Oude Tolhuisweg kan plaatsvinden, zo mogelijk in combinatie met voorzieningen (manifest collegeprogramma 2006-2010).

Tenslotte zijn er ongeveer 100 woningen gepland in het gebied nabij het woonzorgcentrum Tienelwolde. Deze plannen verkeren echter nog in een pril stadium.

Van een klein Drents brinkdorp met voornamelijk agrarische activiteit heeft Zuidlaren zich ontwikkeld tot een groot forenzendorp met nu bijna 11.000 inwoners.

2.3 Demografisch

De gemeente Tynaarlo heeft ongeveer 32.000 inwoners, waarvan bijna 11.000 in de kern Zuidlaren wonen². Het aantal inwoners is de laatste jaren langzaam gestegen. De verwachting is dat het inwonertal – als gevolg van getemporiseerde woningbouw – de komende jaren gemeentebreed minder zal stijgen dan tot voorkort voorzien. Voor de kern Zuidlaren moet – indien weinig tot geen woningbouw plaatsvindt – zelfs rekening gehouden worden met een afname van de bevolking.

² Zie bijlage 2 voor een tabel bevolkingssamenstelling Zuidlaren en gemeente Tynaarlo.

Ruim 31% van de bevolking van Zuidlaren is 55 jaar of ouder. Verwachting is dat het aantal 55-plussers alleen maar zal toenemen (vergrijzing). Dit heeft invloed op het gebruik van de voorzieningen. Verenigingen en instellingen krijgen te maken met een verouderend ledenbestand.

2.4 Voorzieningenniveau Zuidlaren

De kern Zuidlaren is een bruisende kern wat betreft het aanbod van activiteiten op het gebied van welzijn, onderwijs en sport. Er is een groot aanbod vanuit diverse instellingen, verenigingen en clubs. Hieronder volgt een globale beschrijving van het bestaande voorzieningenniveau in de kern³.

Welzijnsvoorzieningen

De welzijnsvoorzieningen kunnen worden onderverdeeld in drie clusters: kunst, cultuur en educatie; zorg en gezondheid; ontmoeting, spel en overig.

Kunst, cultuur en educatie

De kern Zuidlaren kent een rijkelijk aanbod aan activiteiten op gebied van kunst, cultuur en educatie. Het professionele aanbod aan kunst-, cultuur- en educatieactiviteiten bestaat ondermeer uit: bibliotheekwerk, ICO-muziekeducatie, danseducatie K-Dans en Balletschool F. v.d. Haar en cursuswerk door de Volks Universiteit (VU), theater de “Kimme” kunst/cultuur/educatie en de stichting Trias. Daarnaast is er een breed aanbod aan activiteiten van amateurverenigingen en gezelschappen als koren, dans-, muziek- en toneelverenigingen. De Culturele Vereniging Zuidlaren is belangenbehartiger van deze amateurverenigingen.

Een aantal activiteiten heeft een bovenlokale functie. Het gaat dan met name om: beurzen/ exposities/ tentoonstellingen in de Prins

³ Zie bijlage 3 voor een overzicht van de bestaande voorzieningen.

Bernardhoeve, de openluchtmarkten en Zuidlaardermarkt (op De Brink) en museum Molen de Wachter.

Zorg, gezondheid en ouderen

De GGD bevordert en beschermt de gezondheid van inwoners in het algemeen en risicogroepen in het bijzonder. Activiteiten zijn ondermeer: periodiek gezondheidsonderzoek op scholen; onderzoeken op indicatie; epidemiologisch onderzoek; voorlichting en advies. Icare verzorgt in Zuidlaren de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen. Stichting Noordermaat biedt maatschappelijke hulp voor volwassenen.

Verder zijn er meerdere huisartsen, fysiotherapie- en psychotherapiepraktijken. Daarnaast heeft Zuidlaren diverse beschermde woonvormen. Voor de huisvesting van en zorg voor ouderen bestaan een viertal instellingen: woonzorgcentrum Tienelwolde; woontussenvoorziening Nieuw Laarhof; serviceflat Everswolde en psychogeriatrisch verpleeghuis De Enk.

De stichting Trias doet flankerend ouderenwerk in Zuidlaren: Tafeltje Dekje; ouderenvervoer e.d. In de kern zijn afdelingen van verscheidene belangenorganisaties voor ouderen: ANBO, KBO en PCOB.

In de kern is geen centrale huisartsenpost of gezondheidscentrum.

Ontmoeting, spel en overig

De Stichting Kinderspeelzalen Zuidlaren (SKZ) verzorgt het peuterspeelzaalwerk. De Stichting Kinderopvang in Drenthe (SKID) verzorgt de kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. Zuidlaren heeft ook een speel-o-theek.

Jongeren kunnen, naast de activiteiten van de vele verenigingen, onder meer gebruik maken van Scouting De Rangers, een tijdelijk

jongerenactiviteitencentrum ('t Boschhuis) en de skatebaan nabij sporthal De Zwet.

Onderwijsvoorzieningen

De kern Zuidlaren beschikt over 7 basisscholen. Circa 1100 leerlingen volgen het basisonderwijs. Daarvan gaan ca. 500 naar het openbaar onderwijs en ca. 600 naar bijzonder onderwijs.

In Zuidlaren is één school voor voortgezet onderwijs met een bovenlokale functie. Het Zernike College is een junior college. De klassen 1 t/m 3 zijn hier vertegenwoordigd. Het Zernike college is een school voor Atheneum, Havo en VMBO en heeft ongeveer 440 leerlingen.

Sportvoorzieningen

De kern Zuidlaren heeft een groot aanbod aan sportverenigingen. Het aantal verenigingen in Zuidlaren is ca. 45.

Binnensportaccommodaties.

Er zijn 4 gymnastiekzalen en 1 sporthal in Zuidlaren. Daarnaast is er een subtropisch zwembad.

De sporthal en de gymnastiekzalen worden overdag vooral gebruikt door scholen. Na schooltijd, 's avonds en 's weekends worden de binnensportaccommodaties intensief gebruikt door de sportverenigingen. De bezettingsgraad van de binnensportaccommodaties is hoog. De accommodaties worden voornamelijk gebruikt door eigen gemeentelijke sportverenigingen.

Buitensportaccommodaties.

Er zijn 3 gemeentelijke buitensportaccommodaties (voetbal, tennis en hockey/korfbal). Daarnaast zijn er nog een manege en ijsbaan. Ook is er een oefeninrichting voor de handboogsport.

Enkele sporten hebben geen specifieke eigen accommodaties nodig. Het gaat b.v. om de hengelsportclubs, de wandelvereniging en de loopgroep. De watersportclubs zijn met name aangewezen op het Zuidlaardermeer; de visclubs op allerlei wateren. De buitensportaccommodaties worden intensief gebruikt door met name lokale verenigingen.

2.5 Voorzieningen in de nabije omgeving

Inwoners van Zuidlaren kunnen naast de voorzieningen in de eigen kern natuurlijk ook gebruik maken van voorzieningen in de overige (gemeentelijke) kernen en/of buurgemeenten.

In Vries en Eelde zijn openluchtbaden. Beide kernen hebben een sporthal. Eelde-Paterswolde heeft zelfs een dubbele sporthal met fitnessruimte. Vries heeft een sporthal, fitnessruimte en turnzaal. Daarnaast zijn er verscheidene gymnastiekzalen: in de kleine dorpen (o.a. in Tynaarlo, Oudemolen, Zeijen, Yde) en in beide andere kernen.

Wat betreft toneelvoorstellingen/ uitvoeringen kunnen inwoners van Zuidlaren terecht in de dorpshuizen in De Groeve, Zuidlaarderveen, Tynaarlo, Oudemolen, Zeijen, Yde, Vries en Eelde-Paterswolde. Daarnaast zijn er verscheidene horecagelegenheden, kerkgebouwen en sportaccommodaties waar toneeluitvoeringen kunnen worden gehouden.

Voorzieningen Haren

De belangrijkste sport- en cultuurvoorzieningen in de gemeente Haren liggen in het dorp Haren (op ca. 12 kilometer van Zuidlaren). Haren heeft een sportcentrum Scharlakenhof. Dit sportcentrum is in 2004 overgegaan van gemeente naar ESG. Het sportcentrum bestaat uit een sporthal (met spiegelzaal) en een overdekt zwembad. Daarnaast heeft de gemeente vier gymnastiekzalen en één grotere gymnastiekzaal (sportzaal 'De Bam'). Tenslotte zijn er twee niet-gemeentelijke gymnastiekzaaltjes.

De gemeente Haren heeft geen theaterzaal. Er zijn vooral kleinschalige accommodaties: cultureel centrum 'Klokhuis', 't Gorechthuis bij de gereformeerde kerk, de vier dorpshuizen en de dorpskerk. Wat grotere voorstellingen kunnen worden gehouden in de kerk aan de Mellenhorst.

Voor de echt grotere voorstellingen zijn instellingen aangewezen op de stad Groningen (cultureel centrum De Oosterpoort, de Stadsschouwburg en Het Kruithuis).

Voorzieningen Hoogezand

De grotere sport- en cultuurvoorzieningen zijn vooral in het dorp Hoogezand aanwezig. Hoogezand ligt op ca. 12 kilometer afstand van Zuidlaren.

Hoogezand beschikt over een zwembad met vier binnenbaden en een aparte glijbaan (50m); een wedstrijdbad met springplank, een doelgroepenbad, een peuterbad en een buitenbad. Het buitenbad is in de zomermaanden beschikbaar.

Ook heeft Hoogezand een grote sport- en evenementenhal (De Kalkwijckhal) en een sporthal (Europahal). Daarnaast zijn er diverse vergader- en horecaruimten.

In Hoogezand-Sappemeer is één Centrum voor Kunst en Cultuur: 't Kielzog.

Voorzieningen Aa en Hunze

De gemeente Aa en Hunze beschikt over een verspreid aanbod aan sport- en cultuurvoorzieningen. De gemeente heeft o.a.: acht gymnastiekzalen, drie sportzalen, drie sporthallen, drie openluchtbaden en één overdekt bad. Ook heeft de gemeente een fors aantal dorpshuizen en horecavoorzieningen.

Vanuit Zuidlaarder perspectief liggen de belangrijkste sport- en cultuurvoorzieningen uit de gemeente Aa en Hunze in het naburige dorp Annen (op ca. vijf kilometer van Zuidlaren gelegen).

HOOFDSTUK 3 HUIDIG GEMEENTELIJK BELEID

3.1 Inleiding

De gemeente draagt mede zorg voor een gevarieerd aanbod van welzijns-, onderwijs- en sportvoorzieningen. De gemeentelijke rol varieert daarbij van “volledig verantwoordelijk voor de stichting van accommodaties” tot “intermediair”. Deze rol is vastgelegd in de diverse beleidsnotities. Voor het bepalen van deze rol wordt tevens gebruik gemaakt van de ABC categorie-indeling (zie 3.3). In dit hoofdstuk wordt het huidige gemeentelijke beleid op de diverse deelterreinen beschreven, inclusief de ABC-indeling. Daarnaast worden nog kort de belangrijkste trends en ontwikkelingen genoemd die een rechtstreekse relatie hebben met het integrale accommodatiebeleid.

3.2 Huidig beleid welzijn, onderwijs, sport

Het huidige gemeentelijk beleid ten aanzien van welzijn, onderwijs en sport is vastgelegd in een groot aantal beleidsnotities. Te noemen zijn onder andere:

- Beleidsnotitie 0-6 jarigen “geef ze de ruimte”
- Beleidsnotitie 12-23 jarigen “ontmoeten in de ruimte die je krijgt”
- Beleidsnotitie wijkschool
- Beleidsnotitie ouderenbeleid
- Beleidsnotitie “ontmoetingscentra, centra voor jong en oud”
- Beleidsnotitie “sport, Tynaarlo sportief naar 2010”
- Beleidsnotitie kunst- en cultuurbeleid “van Ty naar Lo”
- Kadernota Wet Maatschappelijke Ondersteuning fase 1 ‘De handen ineen’

De rode lijn door deze beleidsnotities is dat in vrijwel alle gevallen gekozen wordt voor een integrale aanpak. Uitgangspunt daarbij is dat door goede samenwerking en afstemming ontwikkelingskansen en –mogelijkheden geboden worden aan de diverse doelgroepen. Goede huisvesting wordt hierbij gezien als voorwaarde om inhoudelijke kwaliteit te kunnen bieden⁴.

3.3 ABC-indeling

De gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden bij de huisvesting van onderwijs- en sportactiviteiten zijn vastgelegd in een tweetal beleidsnotities (Verordening Huisvesting Lokaal Onderwijs en beleidsnota Sport). De gemeentelijke rol bij de huisvesting van welzijnsactiviteiten is sinds mei 2005 eveneens formeel beschreven. Voor deze welzijnsactiviteiten wordt, net als bijvoorbeeld bij de sportactiviteiten, een ‘ABC-indeling’ gehanteerd. Voor de huisvesting van activiteiten die behoren tot de A-categorie draagt de gemeente maximaal 100% van de stichtingskosten bij, terwijl de gemeentelijke bijdrage bij de B-categorie maximaal 2/3 deel van de stichtingskosten is. De gemeente levert geen bijdrage aan de huisvesting van activiteiten die tot de C-categorie behoren.

3.4 Gebouwenbeheer

Bij realisatie van gemeentelijke bouwplannen heeft de gemeente als beleidsuitgangspunt om zelf het opdrachtgeverschap en de regie te voeren. Voor de ontwikkeling van de plannen wordt veelal gebruik

⁴ In bijlage 4 treft u een uitgebreide samenvatting aan van het huidige gemeentelijke beleid op de diverse deelterreinen.

gemaakt van externe adviseurs. Directie en toezicht gebeurt door of namens de gemeente.

Het GBI Bouwwerken is het beleidskader voor onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Met dit geïntegreerde beheerinformatiesysteem wordt de financiële meerjarenplanning geproduceerd en jaarlijks een uitvoeringsprogramma voor onderhoud opgesteld. Doel is het instandhouden van de gebouwen en de zorg dat een ongestoorde en veilige functievervulling kan plaatsvinden. Bestandsbeheer wordt intern uitgevoerd.

Tenslotte exploiteert de gemeente zelf haar accommodaties binnen verschillende beleidsproducten en programma's. Beheer en exploitatie is fragmentarisch georganiseerd.

3.5 Trends en ontwikkelingen

Voor zover ontwikkelingen al geen onderdeel uitmaken van gemeentelijk beleid worden hier nog kort de belangrijkste trends en ontwikkelingen beschreven.

3.5.1. Welzijn

Ouderenwerk

De trend in het ouderenwerk is dat mensen langer zelfstandig willen wonen. De verzorgingstehuizen zullen op termijn waarschijnlijk verdwijnen. Deze huizen zullen in de toekomst de zorg naar de mensen thuis brengen. Om de zorg efficiënt naar de mensen thuis te kunnen brengen, zullen de woningen bij elkaar in de buurt moeten zijn (woonzorgzones).

Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Met de komst van de Wmo wordt de gemeente verantwoordelijk voor beleid en voorzieningen die het mensen mogelijk maakt weer of meer zelfstandig mee te doen in de samenleving. De gemeente

doet dit via algemeen, preventief beleid en via het verstrekken van individuele voorzieningen die de beperkingen van mensen zoveel mogelijk compenseren. In de WMO worden de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten en een aantal zaken uit de AWBZ (namelijk huishoudelijke verzorging en diverse subsidieregelingen) in één wet ondergebracht. De wet zal in 2007 van kracht worden.

Winkel: wonen, welzijn en zorg

In de gemeente Tynaarlo is één loket voor informatie en advies op het gebied van ouderenwerk en/of mensen met een beperking aanwezig.

Bij invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning zal de winkel worden omgevormd tot een Wmo-loket. Dit loket komt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente; de nauwe samenwerking met partners in het veld wordt behouden en zo mogelijk nog uitgebreid. Het loket zal informatie en advies geven op de terreinen wonen, welzijn, zorg, minimabeleid en schuldenproblematiek. En zal ook zo veel mogelijk –indien gewenst- diensten regelen voor mensen.

Gezondheidszorg

Daar waar mogelijk zullen gezondheidscentra ontstaan. Dit zal veelal gebeuren vanuit de praktische kant (financieel en ruimtelijk). De AWBZ zal versmald worden. Er wordt een scheiding aangebracht tussen zorg intramuraal (blijft AWBZ) en zorg extramuraal (in de toekomst meer en meer naar gemeente).

Peuterspeelzalen

De peuterspeelzalen in Zuidlaren hebben ruimere openingstijden (aansluitend op schooltijden) en hebben een derde dagdeel ingesteld om meer tegemoet te komen aan de wens van ouders. Ook bij andere peuterspeelzalen (Vries) zie je deze ontwikkeling. Daarmee wordt de peuterspeelzaal voor sommige ouders ook een alternatief voor kinderopvang.

Jeugdzorg

In het kader van de wet op de jeugdzorg is er een nadrukkelijker regierol van de gemeente op het terrein van preventieve lichte hulpverlening. Dit betekent onder meer dat de gemeente verantwoordelijk is voor een goede aansluiting (preventief) jeugdbeleid-jeugdzorg.

3.5.2. Onderwijs

Per 1 januari 2005 is de doordecentralisatie van het groot onderhoud naar het voortgezet onderwijs een feit geworden. Voorheen ontving de gemeente waar de school gevestigd was gelden in de algemene uitkering voor o.a. het groot onderhoud. Per 1 januari is dit deel uit de algemene uitkering gehaald en dit wordt nu rechtstreeks door het rijk aan de schoolbesturen voortgezet onderwijs uitgekeerd. Zij zijn hiermee volledig verantwoordelijk voor het onderhoud aan hun schoolgebouwen. Uitbreiding, nieuwbouw en vervangende bouw zijn een verantwoordelijkheid van de gemeente gebleven.

Basisscholen moeten vanaf 2007 zorgen voor kinderopvang van half acht 's morgens tot half zeven 's avonds. De bedoeling is dat hierdoor meer ouders (langer) zullen werken.

Om dit te bereiken wordt de verantwoordelijkheid bij de basisscholen neergelegd. Die worden verplicht de opvang aan te bieden, maar zijn vrij in de manier waarop ze dat regelen. De school kan in zee gaan met de professionele kinderopvang in de buurt of de opvang zelf organiseren. Dit laatste gebeurt al op veel 'brede basisscholen', waar kinderen na schooltijd in en rond de school bezig worden gehouden met activiteiten.

Als de school kiest voor professionele kinderopvang, gelden de huidige regels van de Wet Kinderopvang. De kosten komen dan voor rekening van de ouders, hun werkgevers en de overheid.

3.5.3 Sport

De behoefte om op zelfgekozen tijdstippen en in minder verplichte vormen aan sport te doen neemt toe. Dit wordt ook zichtbaar door de steeds grote groep mensen die hardlopen, skaten, fietsen, wandelen etc. Er wordt op wisselende tijdstippen gesport en er vindt, mede door de vergrijzing en flexibele werktijden, meer sport overdag plaats. Door de grotere behoefte aan kwaliteit en service van de sportbeoefenaar zullen ook hogere eisen aan de lokale sportvoorzieningen worden gesteld.

3.5.4. Gebouwenbeheer

Enkele in het oog springende trends zijn publiek-private samenwerking en strategisch vastgoedbeleid. Samenwerking met externe partijen kan een krachtig instrument zijn om accommodaties te realiseren en in stand te houden mits deze projecten van voldoende (financiële) omvang zijn. Hierbij wordt een dienst afgenomen in plaats van producten zoals bij traditioneel aanbesteden het geval is. Doel is meer kwaliteit voor hetzelfde geld te krijgen. Vanuit inhoudelijk, financieel en juridisch oogpunt zijn deze processen bijzonder complex. In de verdere optimalisering van het accommodatiebeleid kunnen ze evenwel een prominente rol spelen.

Met strategisch vastgoedbeleid (hier bedoeld als accommodatiebeleid) wordt door gemeenten beoogd meer rendement te halen uit maatschappelijk vastgoed. Te weten gemeentelijke gebouwen en terreinen voor onderwijs, welzijn en sport. Evenals vastgoedbeheer, dat meer operationeel gericht is, staat ontwikkeling en professionalisering van maatschappelijk vastgoed steeds vaker op de gemeentelijke agenda. In het accommodatiebeleidsplan voor de kern Eelde-Paterswolde is reeds als aanbeveling opgenomen dat er een samenhangend vastgoedbeleid tot stand komt.

HOOFDSTUK 4 ONDERZOEK VRAAG EN AANBOD

4.1 Inleiding

De gemeente wil inzicht krijgen in de toekomstwaarde van alle gebouwen die een maatschappelijke en publieke functie vervullen. Daarbij is niet alleen gekeken naar de huidige en toekomstige kosten, om het gebouw weer 15 jaar mee te kunnen laten gaan, maar ook naar de mate waarin het gebouw effectief wordt gebruikt. Hiertoe heeft een doorlichting van een dertiental accommodaties plaatsgevonden.

Naast deze doorlichting is er een enquête onder de gebruikers van de diverse voorzieningen uitgezet. Deze enquête was voor de gebruikers een uitgelezen kans om wensen, knelpunten, samenwerkingsmogelijkheden en ideeën onder de aandacht te brengen. In dit hoofdstuk wordt uitgebreid ingegaan op het gebouwenonderzoek en de gebruikersenquête. Daarnaast wordt ook teruggeblikt op de informatieavonden en de deelsessies met de verschillende instellingen.

4.2 Gebouwenonderzoek

Om te kunnen bepalen of het bestaande voorzieningenaanbod voldoet heeft een doorlichting van een dertiental (WOS-) accommodaties plaatsgevonden, zijnde:

1. Sporthal De Zwet
2. Gymzaal De Ludinge
3. Gymzaal Goudenregenlaan
4. Subtropisch zwembad Aqualaren
5. Multifunctioneel centrum De Ludinge
6. Openbare Bibliotheek Zuidlaren
7. CBS Het Stroomdal

8. CBS De Tol
9. CBS Jonglaren
10. GBS De Lichtkring
11. OBS Schuilingsoord
12. OBS De Schuthoek
13. OBS De Zuid-Wester

Deze doorlichting heeft zich per accommodatie op de volgende aandachtsgebieden gericht:

- Bezoek en bezetting (aantallen, tijdstippen, bezettingspercentages, type van activiteiten, doelgroepen etc.).
- Producten en voorzieningen (openstelling, capaciteit, tarieven, prijsstelling, horecavoorziening etc.).
- Bouw en inrichting (functionaliteit, onderhoud en bouwkundige staat).
- Exploitatieresultaten (inkomsten, uitgaven, kengetallen).
- Subsidieering (hoogte en vorm van de subsidieering).

Het onderdeel bouw en inrichting is onderzocht door Ingenieursbureau het Noorden (IHN) en weergegeven in paragraaf 4.3. De overige onderdelen zijn onderzocht door de beleidsmedewerkers welzijn, onderwijs en sport (zie paragraaf 4.4).

4.3 Onderzoek IHN

De dertien genoemde accommodaties, gebouwen waarvan de gemeente eigenaar of belangrijke subsidieverstrekker is, zijn door IHN onderzocht op de terreinen:

- onderhoud;
- installaties;
- arbo;
- brandveiligheid;

- legionella;
- energie&milieu;
- huisvesting;

Bevindingen

De voornaamste bevindingen van het onderzoek zijn:

De gemiddelde leeftijd van de dertien onderzochte gebouwen bedraagt ca. 29 jaar. Over het algemeen kan worden gesteld dat de gebouwen er, gezien de leeftijd, redelijk goed bij staan. Naast het reguliere onderhoud dient er binnen een termijn van 1 tot 3 jaar bij een zestal gebouwen rekening te worden gehouden met een aantal grote onderhoudshandelingen. Vervolgens is voor alle gebouwen een piek tussen 2014-2019 aan de orde.

Voor wat betreft installaties, legionella, energie & milieu zijn op korte termijn bij diverse gebouwen een aantal onderhoudshandelingen noodzakelijk. Daarnaast is bij het merendeel van de gebouwen binnen een periode van 15 jaar vervanging van de complete cv-installatie aan de orde.

Voor de scholen geldt dat, op basis van de leerlingprognoses, bij nagenoeg alle scholen actie moet worden ondernomen op het gebied van huisvesting. Het betreft hier zowel uitbreiden van het aantal gebouwen alsmede het intern verbouwen, teneinde de bruikbaarheid en functionaliteit naar een hoger niveau te brengen.

Voor de welzijns- en sportgebouwen is er geen directe noodzaak tot het doorvoeren van kostenverhogende uitbreidingen en/of interne verbouwingen van deze locaties.

Conclusies

Om aan te geven of de te plegen investeringen rendabel zijn, is gekeken naar de toekomstwaarde per gebouw. Om hier een uitspraak over te kunnen doen, zijn de te plegen investeringen aan het bestaande gebouw afgezet tegen kosten voor nieuwbouw van een soortgelijk gebouw.

In de regel kan worden gesteld dat het plegen van nieuwbouw op dezelfde locatie pas rendabel is wanneer de te plegen investeringen in het bestaande gebouw meer dan ca. 75% van de nieuwbouwwaarde bedragen.

Uitgaande van deze stelregel blijkt dat, met uitzondering van CBS De Tol en de Bibliotheek Zuidlaren, voor alle gebouwen op termijn nieuwbouw prevaleert boven renovatie van het bestaande gebouw. Dit betekent niet dat alle gebouwen op korte termijn aan vervanging toe zijn.

Zoals eerder aangegeven dient bij een zestal gebouwen binnen een termijn van 1 tot 3 jaar rekening te worden gehouden met een aantal grote onderhoudshandelingen. Vervolgens kan met een relatief normale investering voor alle gebouwen tot ca. 2017 een deugdelijke huisvesting worden gegarandeerd. In 2017 zal een keuze moeten worden gemaakt of en wanneer nieuwbouw aan de orde is⁵.

4.4 De huidige huisvestingssituatie en toekomstige huisvestingsbehoefte

Naast het gebouwenonderzoek is onderzoek gedaan naar de huidige en toekomstige huisvestingsbehoefte van instellingen, clubs en verenigingen.

De gemeente heeft, voor zover het eigen of gesubsidieerde gebouwen betreft, inzicht in bezettingsgegevens, frequentie en aard van gebruik en subsidie- en exploitatiekosten. De feitelijke huisvestingssituatie is wat dat betreft bekend. Daarnaast heeft de gemeente een enquête verspreid onder 215 instellingen en verenigingen. De respons was bijna 40%. Hierin is gevraagd naar de tevredenheid van de gebruikers over deze

⁵ Zie bijlage 5 voor meer informatie over de gebouwenonderzoeken.

accommodaties. Ook is door de enquête inzicht verkregen in de toekomstige huisvestingsbehoefte.

Bevindingen:

De voornaamste bevindingen uit gemeentelijke waarneming en registratie:

- Er is een hoge bezetting van sportaccommodaties, zowel overdag als 's avonds.
- Welzijnsaccommodaties zijn met name in de namiddag en 's avonds bezet (relatief veel leegstand overdag).
- Instellingen/verenigingen hebben heel gevarieerde accommodatiebehoefte, zowel qua zaalgrootte en indeling als tijdstip van gebruik.
- De gemeente heeft voor het merendeel van de activiteiten van welzijnsinstellingen en verenigingen – die nu ook voor een deel gehuisvest zijn in gemeentelijke accommodaties - geen primaire huisvestingsverantwoordelijkheid, maar veel meer een intermediaire rol.
- Vrijwel alle instellingen/verenigingen die nu gehuisvest zijn in gemeentelijke verenigingsgebouwen (te weten: De Ludinge en 't Veerhuis) kunnen ook worden ingepast in andere, zowel gemeentelijke als niet gemeentelijke, accommodaties (scholen, sportkantines, scoutinggebouw, kerkelijke gebouwen, horecagelegenheden, buurthuizen);
- De subsidie- en exploitatiekosten van met name welzijnsgebouwen zijn hoog.

De voornaamste bevindingen uit de enquête:

- De meeste instellingen zijn tevreden over de gemeentelijke sport- en welzijnsaccommodaties.
- Belangrijkste knelpunten voor welzijns-, onderwijs- en sportinstellingen zijn:

- o het ontbreken van geschikte oefenruimte voor muziekverenigingen;
- o een specifieke ruimte voor grote culturele uitvoeringen.
- o het ontbreken van een structureel jeugdactiviteitencentrum ('t Boschhuis is een tijdelijke accommodatie);
- o de behoefte voor een apart ontmoetingscentrum voor ouderen (wens SAGT);
- o het gebrek aan onderwijskundige ruimtes in de scholen (RT-ruimte, ICT-ruimte etc.);
- o het ontbreken van een verenigingsgebouw (bij Aqualaren);
- o klachten m.b.t. functionaliteit en onderhoudsstaat van mfc De Ludinge;
 - o onderhoudsstaat van een aantal scholen;
- Een aantal instellingen met eigen accommodaties is bereid om ruimten onder te verhuren aan andere instellingen. Het gaat dan vooral om schoolgebouwen en sportkantines.
- De animo voor een gezondheidscentrum lijkt niet erg groot; alleen apotheek Zuidlaren heeft aangegeven dat een dergelijk centrum gewenst is⁶.

4.5 Informatieavonden

Op 14 maart 2005 is er een inloopavond georganiseerd in Het Sprookjeshof in Zuidlaren. Voornaamste doel van deze avond, feitelijk startpunt van het project, was om de aanwezigen te informeren over de gemeentelijke ideeën met betrekking tot het vormgeven van dit project.

⁶ Zie bijlage 6 voor meer informatie over de gebruikersenquête.

Op 13 juli 2005, tijdens een informatieavond in Het Sprookjeshof, zijn de resultaten van het gebouwenonderzoek en het behoefteonderzoek bekend gemaakt⁷.

4.6 Deelsessies

Om praktische redenen is tijdens de informatieavond op 13 juli 2005 afgesproken dat de diverse verenigingen en instellingen in een wat beperkter comité hun toekomstvisie aan ons konden voorleggen. Daartoe zijn op 20 september 2005 een aantal bijeenkomsten georganiseerd met vertegenwoordigers vanuit onderwijs, sport, zorg, cultuur en welzijn. Deze bijeenkomsten waren een succes te noemen. Ze hebben de verschillende instellingen bij elkaar gebracht en de gemeente van belangrijke informatie voorzien⁸.

Op 19 januari 2006 is het scenario voor de toekomstige huisvesting voorgelegd aan dezelfde groep instellingen. Tijdens deze bijeenkomst heeft de gemeente het gewenste draagvlak gekregen voor doorrekening van het toekomstscenario.

Op 18 juli 2006 heeft er een terugkoppeling plaatsgevonden aan de sleutelfiguren.

⁷ Zie bijlage 7 voor meer informatie over de informatieavonden

⁸ Zie bijlage 8 voor meer informatie over de deelsessies

HOOFDSTUK 5 MET BELEID NAAR DE TOEKOMST

5.1 Inleiding

De gemeente Tynaarlo wil een gemeente zijn en blijven waarin het goed wonen, werken en recreëren is. Een plattelandsgemeente met een goed vestigingsklimaat als groene long tussen de stedelijke gebieden Groningen en Assen in.

Op basis van de informatie uit de voorgaande hoofdstukken kunnen een aantal aanleidingen benoemd worden die noodzaken tot veranderingen in het accommodatiebeleid. Dit mede in relatie tot de hierboven verwoorde ambitie. Deze veranderingen zijn uitgewerkt in een scenario. In hoofdstuk 6 wordt dit verder uitgediept. Hier gaan we in op de aanleidingen van de verandering.

5.2 Aanleidingen tot verandering

5.2.1 Gebruik

De prognose van de bevolkingscijfers laat zien dat op de langere termijn de samenstelling van de bevolking over de gehele gemeente sterk zal veranderen. Dit wordt met name veroorzaakt door ontwikkelingen als ontgroening (de afname van het aantal jeugdigen en jongeren) en vergrijzing (de toename van het aantal 55-plus-sers). Het aantal kinderen en 30-44 jarigen neemt behoorlijk af. De verwachting is dan ook dat daardoor het aantal basisschoolleerlingen de komende jaren zal gaan dalen met gevolgen voor het accommodatiebeleid (en specifiek de onderwijshuisvesting). De toename van het aantal ouderen heeft gevolgen voor de activiteitenbehoefte en daardoor voor het gebruik van en de vraag naar accommodaties. Dit vraagt om aanpassingen in het voorzieningenniveau, zowel op het gebied van wonen en zorg als op het gebied van vrijetijdsbesteding.

Daarnaast is het, vanwege het vestigingsklimaat, van groot belang om het voorzieningenniveau in Zuidlaren de komende jaren op een goed peil te brengen en te houden. Dit om ook voor jonge gezinnen een aantrekkelijke gemeente te blijven en zo in de toekomst een evenwichtige bevolkingssamenstelling te houden. Bij de keuze voor het scenario zijn dit belangrijke uitgangspunten geweest.

5.2.2 Gebouwen

Naast maatschappelijke- en demografische ontwikkelingen is ook de (onderhouds-)staat van de huidige gebouwen aanleiding tot een aantal keuzes in het accommodatiebeleid (zie hoofdstuk 4.3).

Daarnaast zijn er een aantal wensen voor nieuwe voorzieningen die nu niet aanwezig zijn in de kern.

De culturele instellingen pleiten voor een grote zaal voor uitvoeringen met een groot podium. De gemeente heeft eerder als voornemen geformuleerd om te komen tot een jongerenactiviteitencentrum, bij voorkeur gekoppeld aan een multifunctioneel centrum. Op dit moment is er tijdelijk (maximaal 5 jaar) ruimte voor jongerenactiviteiten in het Boschhuis. Vanuit de Senioren Adviescommissie Gemeente Tynaarlo (SAGT) wordt gepleit voor een ontmoetingscentrum voor ouderen gekoppeld aan de Ludinge. Sportverenigingen hebben aangegeven dat met betrekking tot de beschikbare capaciteit in sporthal "de Zwet" er nu al een tekort is en dat dit tekort in de toekomst alleen maar groter wordt.

En daarnaast zijn er ideeën vanuit de apotheek en de zorg- en eerstelijnsvoorzieningen om te komen tot een gezondheidscentrum. Dat wil zeggen eerstelijnsvoorzieningen zo mogelijk gekoppeld aan andere (zorg) voorzieningen.

Al deze activiteiten, wensen en ontwikkelingen vragen om passende antwoorden.

5.2.3 Beheer

Uitgangspunt voor beleid (zie 1.2) is het zo doelmatig mogelijk huisvesten van verschillende activiteiten. Meer activiteiten met minder gebouwen! Niet alleen vanuit inhoudelijke argumenten op het gebied van samenwerking tussen instellingen, maar ook vanuit het oogpunt van effectief en efficiënt gebruik van ruimte.

Door instellingen bij elkaar onder één dak te huisvesten en te kiezen voor nieuwbouw zijn er voordelen te behalen op het gebied van beheer en exploitatie van de gebouwen. Een hogere bezetting kan ook besparing van kosten op het gebied van gas, water en energie betekenen. Aandachtspunt daarbij is wel dat er duidelijke afspraken en keuzes gemaakt worden op het gebied van het beheer en exploitatie van gebouwen.

De gemeente ziet in principe alleen een 100% verantwoordelijkheid in het stichten van accommodaties voor instellingen in de A-categorie zoals aangegeven in paragraaf 3.3. Wel wil de gemeente voor de categorieën B en C meedenken over (toekomstige) huisvesting. Het zal echter waarschijnlijk onmogelijk zijn aan alle wensen te voldoen. Het Integraal Accommodatiebeleid is dan ook geen Haarlemmer olie voor alle problemen.

5.2.4 De toekomst

De gemeente kiest op basis van alle hiervoor genoemde aanleidingen, voor clusters van voorzieningen op het gebied van

onderwijs, opvang en sport. Hierbij zijn mogelijkheden aanwezig om ook op het gebied van (woon)zorg en cultuur activiteiten te huisvesten. Op deze manier snijdt het mes aan twee kanten. Enerzijds is hierdoor een belangrijke voorwaarde aanwezig om verder vorm te geven aan de inhoudelijke samenwerking en daarmee de versterking van ontwikkelingskansen voor jong en oud. Anderzijds wordt er zo op een effectieve en efficiënte manier omgesprongen met middelen zowel vanuit instellingen als vanuit de gemeente.

De termijn waarin deze fysieke clustering van voorzieningen tot stand kan komen, is in hoofdstuk 6 verder uitgewerkt.

HOOFDSTUK 6 HET SCENARIO

6.1 Inleiding

Op basis van de bevindingen die verwoord zijn in de hoofdstukken 1 t/m 5 is er een scenario ontwikkeld. Deze is voorgelegd aan de belangrijkste instellingen in Zuidlaren en over de inhoud van het scenario is overeenstemming op hoofdlijn. In dit hoofdstuk worden de verschillende aspecten van het scenario in beeld gebracht en beargumenteerd. Ook wordt aangegeven in welke stappen de gemeente van de huidige huisvestingssituatie naar de toekomstige huisvestingssituatie wil toewerken.

6.2 De keuze voor clustering

Er wordt op basis van onderzoek, beleid, draagvlak en overeenstemming met een groot aantal instellingen en gebruikers gekozen voor clustering van welzijn, onderwijs en sportfuncties in nieuwe wijkscholen.

De basisfuncties in deze wijkscholen zijn onderwijs, opvang 4-12 jarigen en sport. Zo mogelijk zullen binnen de wijkscholen ook overige functies, waarvoor de gemeente volledige huisvestingsverantwoordelijkheid heeft een plaats krijgen. Het gaat dan om: sociaal-cultureel werk en brede welzijnsinstelling; het jeugdactiviteitencentrum en het muziekonderwijs ICO.

Daarnaast kunnen mogelijkheden gecreëerd worden voor gezondheids- en zorgactiviteiten en diensten, sociaal-recreatieve en culturele activiteiten en wijkactiviteiten. Deze activiteiten dienen bij voorkeur ingepast te worden in de basisfunctieruimten en de ruimten voor overige functies waarvoor de gemeente een volledige huisvestingsverantwoordelijkheid heeft.

Redenen om functies te clusteren in nieuwe wijkscholen zijn ondermeer:

- Door de middelen die voor huisvesting nodig zijn te investeren in nieuwbouw kiest de gemeente, samen met de instellingen, voor een kwaliteitsslag in de huisvesting.
- Met nieuwe huisvesting kan beter ingespeeld worden op gewijzigde inzichten, regelgeving en ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, welzijn en sport.
- Door nieuw te bouwen zijn er meer mogelijkheden om flexibel te bouwen en daardoor is er de mogelijkheid om het gezamenlijk gebruik van ruimten zo optimaal mogelijk te realiseren.
- Het gezamenlijk huisvesten van de verschillende functies in een nieuwbouwsituatie schept een belangrijke voorwaarde voor een betere samenhang in deze functies. Bijvoorbeeld door combinaties te maken op het gebied van onderwijs, sport en buitenschoolse opvang.
- Met de nieuwbouw wordt de huidige lappendeken van bestaande gebouwen omgezet in een beter te beheren en te beheersen aantal gebouwen.
- Als laatste meer ruimtelijk en stedenbouwkundig argument geldt dat de realisatie van de wijkscholen een belangrijke meerwaarde kan betekenen voor de totale stedenbouwkundige structuur van Zuidlaren.

In het geschetste scenario wordt niet voorzien in:

- een specifieke ruimte voor grote culturele uitvoeringen. Dit omdat de vraag naar een dergelijke ruimte onvoldoende aanwezig is om de investering te rechtvaardigen. Daarnaast heeft de kern Zuidlaren op het GGz-terrein theaterzaal 'De Kimme'; een zalencomplex dat zeer geschikt is voor grote voorstellingen en uitvoeringen. GGZ staat open voor een

breed gebruik van de theaterzaal door (culturele) instellingen. In principe wordt ervan uit gegaan dat GGz en instellingen tot afspraken over het gebruik kunnen komen. Op kleinschaliger niveau zullen voorstellingen wellicht ook mogelijk zijn binnen nieuw te bouwen accommodaties en wijk scholen;

- een apart ontmoetingscentrum voor ouderen (wens SAGT). Dit is vanuit exploitatieoverwegingen niet haalbaar. In principe moeten ontmoetingsfuncties worden ingepast binnen bestaande danwel nieuw te bouwen multifunctionele ruimten.
- een apart gezondheidscentrum (wordt op dit moment nog niet breed gedragen door gezondheidsinstellingen). Indien behoefte aan een gezondheidscentrum wel ontstaat, dan wil de gemeente de voorwaarden scheppen voor de mogelijke realisatie daarvan;
- een extra sporthal; Hoewel er in de weekeinden nog voldoende ruimte aanwezig is in de binnensportaccommodaties, moet worden vastgesteld dat het gros van de verenigingen juist dan haar wedstrijden speelt en dus niet de mogelijkheid heeft om dan te trainen. Bovendien is de zondag voor veel verenigingen een christelijke rustdag. Overwogen zou kunnen worden om de gymaccommodaties bij de te realiseren wijk scholen (meer) geschikt te maken voor specifieke zaa sporten (door bijvoorbeeld het dak 7 meter hoog te maken ipv 5,5 meter).

6.3 Keuze voor locaties en termijn van realisatie

Op basis van onderzoek, beleid, draagvlak en overeenstemming met een groot aantal instellingen en gebruikers is gekozen voor nieuwbouw van drie wijk scholen in de deelgebieden Westlaren, Centrum en Zuid-Es/Schuilingsoord.

Hieruit komt ook naar voren dat er aanleiding is in centrum Zuidlaren al omstreeks 2014 nieuwbouw te realiseren. Er is geen aanleiding om op korte of middellange termijn in de deelgebieden Westlaren en Zuid-Es/Schuilingsoord een wijk school te realiseren. De afweging voor realisatie van nieuwe wijk scholen alhier zal omstreeks 2017 moeten plaatsvinden.

Omdat deze afweging pas in 2017 zal plaatsvinden, kan dan ook nog bekeken worden in hoeverre de wijk scholen in Zuid-Es/Schuilingsoord en Westlaren geïntegreerd kunnen worden in één wijk school al dan niet met separate scholen.

Er ligt een kans om deze afweging te betrekken bij een totale lange termijn visie op de ruimtelijke indeling en verkeersstructuur van de gehele kern Zuidlaren.

6.3.1. Wijk school Centrum Zuidlaren (omstreeks 2014)

Voor het deelgebied Centrum is de denkrichting om al in 2014 een wijk school te realiseren.

De redenen om de nieuwe wijk school omstreeks 2014 te realiseren zijn de volgende:

- de gebouwenonderzoeken van De Ludinge (tot aan 2014 deugdelijke huisvesting gegarandeerd), CBS Jonglaren (piek aan grote onderhoudshandelingen / renovaties in periode 2013-2016) en OBS Schuthoek (piek in 2014-2016) geven aanleiding om al rond 2014 een wijk school in deelgebied Centrum te realiseren;
- Er zijn relatief veel klachten gekomen vanuit de enquêtes, informatieavonden en deelsessies over functionaliteit en onderhoudsstaat van met name De Ludinge;
- Voor jongeren is er tijdelijk (maximaal 5 jaar) huisvesting gerealiseerd in 't Boschhuis. Er dient gezocht te worden

naar een structurele oplossing en deze kan mogelijk gevonden worden in/bij wijksschool Centrum.

De basisfuncties uit dit deelgebied zullen in ieder geval een plek moeten krijgen in de nieuwe wijksschool. Het gaat dan om een combinatie van openbaar onderwijs, bijzonder onderwijs en kinderopvang 4 t/m 12 jaar en een gymnastiekzaal.

Voor zover mogelijk zullen ook andere functies, waarvoor de gemeente een volledige huisvestingsverplichting heeft (sociaal cultureel werk brede welzijnsinstelling, muziekschool en het jeugdactiviteitencentrum), hier een plek moeten krijgen. De wijksschool centrum Zuidlaren is daarvoor – omdat dit de meest centraal gelegen wijksschool is - bij uitstek geschikt.

Aandachtspunt hier is ook het inpassen in bovengenoemde ruimten van behoeften en wensen van overige instellingen en verenigingen waarvoor de gemeente geen volledige huisvestingsverantwoordelijkheid heeft. Concreet gaat het dan om: ontmoetingsruimte o.a. voor ouderen, oefenruimten voor muziek en toneel, het brede verenigingsleven, etc. De wijksschool centrum Zuidlaren is daarvoor ook bij uitstek geschikt.

Voorzover deze functies hier niet ondergebracht kunnen worden, kan als alternatief gedacht worden aan een separaat jeugdactiviteitencentrum waarin ook muziekactiviteiten ondergebracht kunnen worden (muziekschool en oefenruimten muziekverenigingen).

Kanttekeningen:

- In het centrum Zuidlaren zijn – voor zover nu bekend - op de korte en middellange termijn geen grote bouwlocaties beschikbaar. De bestaande welzijns-, onderwijs en sportlocaties zijn te klein voor een wijksschool. De gemeente zal – gelet op het benodigde bouwoppervlakte en alle te doorlopen procedures – nu al actief stappen moeten

ondernemen om een bouwlocatie in 2014 beschikbaar te hebben;

- In de periode voorafgaand aan de realisatie van de nieuwbouw zijn er vanzelfsprekend nog wel investeringen nodig aan de huidige accommodaties;
- Zwembad Aqualaren blijft, vooralsnog, gehandhaafd op de huidige locatie. Hier zijn een tweetal argumenten voor. Ten eerste hebben de 3 gemeentelijke zwembaden (naast Aqualaren zijn dat de openluchtbaden De Leemdobben in Vries en Lemferdinge in Eelde-Paterswolde) gezamenlijk een bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen van € 77.500 structureel, te realiseren in 2007. Gesprekken hierover zijn gaande. Daarnaast wordt nog dit najaar een discussie gestart over de toekomst van de drie gemeentelijke zwembaden. Het lijkt ons verstandig de resultaten hiervan af te wachten.

Gevolgen project IAB voor bestaande accommodaties in het centrum:

- Vanuit de enquête en uit nader onderzoek komt naar voren dat er binnen de kern Zuidlaren voldoende vervangende ruimte is. De gedachte is om bijvoorbeeld een verenigingsgebouw als “t Veerhuis” vrij te spelen en de gebruikers hiervan onder te brengen in bestaande gebouwen;
- De peuterspeelzaal aan de Ordellaan zal naar verwachting een plek krijgen in de nieuwbouw van kinderopvangcentrum SKID op het GGz-terrein. Zodra dat rond is, kan het sterk verouderde gebouw Ordellaan worden verwijderd;
- Zodra de nieuwe wijksschool er staat dan kunnen bestaande locaties komen te vervallen. Het gaat dan om: CBS Jonglaren, OBS De Schuthoek, multifunctioneel centrum De Ludinge en gymnastiekzaal De Ludinge. Daarnaast heeft 't Boschhuis – waar nu het jeugdactiviteitencentrum is

gehuisvest – niet langer te worden gehuurd en is deze voorziening structureel gehuisvest.

6.3.2. Wijk scholen Zuid-Es/Schuilingsoord en Westlaren

Op basis van onderzoek, beleid, draagvlak en overeenstemming met een groot aantal instellingen en gebruikers is gekozen voor nieuwbouw van drie wijk scholen in de deelgebieden Westlaren, Centrum en Zuid-Es/Schuilingsoord.

Hieruit komt ook naar voren dat er geen aanleiding is om op korte of middellange termijn in de deelgebieden Westlaren en Zuid-Es/Schuilingsoord een wijk school te realiseren. De afweging voor realisatie van nieuwe wijk scholen alhier zal omstreeks 2017 moeten plaatsvinden.

De reden hiervoor zijn de volgende:

- de gebouwenonderzoeken van de accommodaties in Westlaren en Zuid-Es/Schuilingsoord geven geen aanleiding om op korte termijn te denken aan vervangen. Met relatief lage investeringen kunnen de accommodaties hier nog langere tijd mee. Rond 2019 zullen gemiddeld genomen veel en hoge investeringen nodig zijn om de gebouwen weer in een goede staat te brengen. Dit rechtvaardigt een heroverweging in 2017;
- er rusten hoge boekwaarden op de accommodaties in Westlaren en Zuid-Es/Schuilingsoord;
- er zijn weinig klachten gekomen vanuit de enquêtes, informatieavonden en deelsessies over functionaliteit en onderhoudsstaat van de accommodaties in Westlaren en Zuid-Es/Schuilingsoord.

Omdat deze afweging pas in 2017 zal plaatsvinden, kan dan ook nog bekeken worden in hoeverre de wijk scholen in Zuid-

Es/Schuilingsoord en Westlaren geïntegreerd kunnen worden in één wijk school al dan niet met separate scholen.

Er ligt een kans om deze afweging te betrekken bij een totale lange termijn visie op de ruimtelijke indeling en verkeersstructuur van de gehele kern Zuidlaren.

Kanttekeningen:

- In de wijk Westlaren zijn – voor zover nu bekend - op de korte en middellange termijn geen grote bouwlocaties beschikbaar. De bestaande welzijns-, onderwijs en sportlocaties zijn te klein voor een wijk school. De gemeente zal – gelet op het benodigde bouwoppervlakte en alle te doorlopenprocedures – voortdurend alert moeten blijven op mogelijkheden;
- In de periode voorafgaand aan de realisatie van de nieuwbouw zijn er vanzelfsprekend nog wel investeringen nodig aan de huidige accommodaties.
 - Door voortschrijdend inzicht en door beschikbaar krijgen van andere financiële middelen kunnen plannings van MFA's veranderen. Dit kan tot gevolg hebben dat een het stichten van een MFA naar voren wordt gehaald.

6.3.3. Wat gebeurt er met de huidige schoolgebouwen

Het onderhoud van de schoolgebouwen wordt de komende jaren, net als afgelopen jaar, gedaan aan de hand van aanvragen door de schoolbesturen vanuit het GBI (Geïntegreerd Bouwwerken Informatiesysteem) en de aanbevelingen uit de IHN rapporten. In beide gevallen wordt telkens gekeken naar de noodzaak van het onderhoud. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de datum van eventuele nieuwbouw.

Wettelijk verplicht is de jaarlijkse vaststelling van een Programma voor het eerstvolgende kalenderjaar, waarin de te honoreren

aanvragen voor huisvestingsvoorzieningen worden opgenomen, geflankeerd door het overzicht van niet-gehonoreerde aanvragen

Om recht te doen aan de huidige schoolgebouwen, wordt het college voorgesteld een meerjarenplan onderwijshuisvesting te maken. Dit is een (niet wettelijk verplichte) planning van alle te voorziene huisvestingsvoorzieningen waarvoor de gemeente de verantwoording draagt, voor een periode van 4 à 6 jaar. Onder de huisvestingsvoorzieningen kunnen ook de aanpassingen van gebouwen in het kader van de onderwijskundige vernieuwing worden begrepen.

6.4 Financiën

Om de haalbaarheid van het scenario te kunnen toetsen is er op basis van een aantal aannames een globale doorrekening van structurele jaarlasten gemaakt. Belangrijke onderleggers voor deze indicatieve doorrekening zijn de rapporten van IHN en de Grontmij. De ramingen zijn gebaseerd op een prognose voor het gebruiksklaar hebben van de aanbevolen renovaties en de nieuwe accommodatie. Hierbij is uitgegaan van realisatietermijnen die zo weinig mogelijk tijdelijke maatregelen vragen in de overgang van oud naar nieuw en waarmee dus onnodige kapitaalvernietiging wordt voorkomen.

Na besluitvorming over dit plan worden in de trajecten voor de uitvoering de werkelijke kosten en dekkingsmogelijkheden verder in beeld gebracht.

Voor een juiste beoordeling van de haalbaarheid van het scenario zijn de gegevens van het rapport van IHN en de Grontmij vergeleken. IHN heeft de totale investeringskosten voor de 13 huidige accommodaties berekend voor renovatie uitgaande van een reële toekomstwaarde voor de komende 15 jaar. Voor zowel renovatie als nieuwbouw geldt echter dat er grote investeringen nodig zijn de komende jaren.

De Grontmij heeft berekeningen op het scenario uitgevoerd waarbij renovatie is vergeleken met de mogelijkheid tot nieuwbouw.

De geraamde investeringen zijn omgerekend naar een structurele jaarlast. Bij de berekening hiervan is onderscheid gemaakt tussen financiering vanuit het zgn. bevoegd gezag en vanuit de lokale overheid. De gemeente dient vanuit het lokaal onderwijsbeleid de volgende lasten te dragen:

- de kapitaallasten van een gebouw,
- de verzekeringskosten van een gebouw,
- de belastingen voor een gebouw en
- de onderhoudslasten voor de buitenkant van een gebouw.

In de ramingen voor de nieuwbouw is uitgegaan van een aantal aannames:

- De gebouwen worden in 40 jaar afgeschreven.
- Er is gerekend met een rentepercentage van 5% conform huidig beleid.
- Op de gronden wordt niet afgeschreven, maar wel rente berekend.
- De stichtingskosten van de nieuwe locaties zijn ontleend aan het Grontmij-rapport "Scenario WOS Zuidlaren".
- De onderhoudskosten van de buitenzijden van de gebouwen zijn gebaseerd op de rijksnorm voor schoolgebouwen.
- Het streven is dat de nieuwe situatie wordt gedekt door de vrijval uit de oude situatie.
- In de ramingen zijn nog geen huuropbrengsten meegerekend, deze opbrengsten zijn afhankelijk van nog te maken keuzes.
- Daarnaast zijn de incidentele middelen voortvloeiende uit de verkoop van de oude locaties als jaarlijks dekkingsmiddel ingezet. De opbrengsten worden in een reserve gestort en aansluitend wordt deze reserve gedurende een periode van 40 jaar aangewend. In de saldoposten "opbrengsten per

locatie” wordt rekening gehouden met versnelde afschrijvingen en sloopkosten.

In de ramingen voor de aanbevolen renovaties is uitgegaan van de volgende aannames:

- De aanbevolen renovaties worden in gemiddeld 12 jaar afgeschreven, zodat vanaf 2019, de tijdshorizon, kapitaallasten gaan vrij vallen.
- Er is gerekend met een rentepercentage van 5% conform huidig beleid.
- In het rapport van IHN wordt onderscheid gemaakt tussen regulier onderhoud en aanbevelingen omtrent renovaties. Deze tezamen vormen de totale investering. De totale jaarlast die deze investeringen tot gevolg heeft, verhoudt zich respectievelijk als 30% direct te nemen kosten in het betreffende jaar en 70% als af te schrijven investering.
- De aanbevelingen voor de bibliotheek zijn kosten neutraal in de berekening opgenomen voor de gemeente.
- Voor het reguliere gebouwenonderhoud is ervan uitgegaan dat die voor 76% zijn gedekt binnen de daarvoor bestemde voorziening.

De globale extra structurele jaarlast van 2007 tot en met 2013 is geraamd op € 54.000,-.

Vanaf 2014 zal de extra structurele jaarlast gemiddeld € 345.000,- bedragen, deze grote stijging wordt veroorzaakt door de nieuwe geplande school in het centrum. Na realisatie van nog meer nieuwe scholen elders – wellicht rondom 2019 – geldt een grotere stijging.

Samenvattend komt dit neer op de volgende raming van extra benodigde financiële middelen voor de periode 2007-2013:

Structurele last	€ 188.500,-
Dekking	<u>€ 134.500,-</u> _

Structureel tekort € 54.000,-

De dekking voor deze last is opgenomen in de begroting 2007 onder structureel “nieuw beleid”.

Na realisatie van de eerste wijksschool geldt in de periode vanaf 2014:

Structurele last	€ 636.000,-
Dekking	<u>€ 291.000,-</u> _
Structureel tekort	€ 345.000,-

Er zijn mogelijkheden bij de uitwerking van het scenario om het structurele tekort naar beneden te brengen afhankelijk van verdere keuzes. Hierbij kan aan de volgende zaken worden gedacht:

- Mogelijke voordelen op het gebied van stichting en beheer van de nieuwe accommodaties c.q (maatschappelijk) vastgoedbeleid. Onderdeel van dit beleid is onder andere de financiële transparantie. De keuzes in de doorberekening van kosten (huurtarieven) aan de gebruikers moet hier onderdeel vanuit maken.
- Er ontstaan positieve effecten op de exploitatie door vermindering van het aantal gebouwen en manier van bouwen (duurzaam bouwen).
- Momenteel wordt onderzocht of het mogelijk is om de vrijvallende kapitaallasten van de huidige accommodaties te parkeren/reserveren voor de opvang van de nieuwe kapitaallasten IAB.
- Er kan gekozen worden om investeringen te doen vanuit nieuw beleid.

HOOFDSTUK 7 AANBEVELINGEN

Locatiekeuze

In Zuidlaren zijn – voor zover nu bekend - op de korte en middellange termijn geen grote bouwlocaties beschikbaar. De bestaande welzijns-, onderwijs en sportlocaties zijn te klein voor een wijksschool. De gemeente zal – gelet op het benodigde bouwoppervlakte en alle te doorlopen procedures – nu al actief stappen moeten ondernemen om een bouwlocatie in 2014 beschikbaar te hebben;

Opbrengsten uit huur

Mogelijke voordelen zijn er te behalen op het gebied van stichting en beheer van de nieuwe accommodaties (maatschappelijk vastgoedbeleid). De financiële transparantie zou onderdeel van dit beleid moeten zijn. De keuzes in de doorberekening van kosten (huurtarieven) aan de gebruikers moet sterker tot uiting worden gebracht. Dit geeft in de ontwerpfase een hoop duidelijkheid voor alle betrokkenen.

Starten met een meerjarenplan onderwijshuisvesting

Om recht te doen aan de huidige schoolgebouwen, wordt voorgesteld een meerjarenplan onderwijshuisvesting te maken. Dit is een (niet wettelijk verplichte) planning van alle te voorziene huisvestingsvoorzieningen waarvoor de gemeente de verantwoording draagt, voor een periode van 4 à 6 jaar.

Bijlagen

Bijlage 1	Plattegrond
Bijlage 2	Tabel Bevolkingssamenstelling Zuidlaren en Gemeente Tynaarlo
Bijlage 3	Overzicht bestaande voorzieningen
Bijlage 4	Huidig gemeentelijk beleid
Bijlage 5	Informatie gebouwenonderzoek
Bijlage 6	Informatie gebruikersenquête
Bijlage 7	Informatie informatieavonden
Bijlage 8	Informatie deelsessies

Bijlage 1

Bijlage 2

Overzicht van de bevolking in de gemeente Tynaarlo

leeftijd	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-11	4687	4609	4522	4461	4376	4264	4170	4073	3981	3903
12-18	2919	2928	2940	2935	2888	2890	2913	2903	2888	2861
19-44	8847	8659	8505	8287	8164	7981	7786	7653	7497	7347
45-54	5060	5165	5177	5197	5179	5182	5144	5093	5076	5027
55-64	4590	4609	4669	4694	4728	4822	4796	4769	4782	4838
65-74	3270	3308	3358	3484	3573	3655	3810	3993	4114	4187
75 eo	2825	2868	2911	2947	3008	3029	3097	3126	3153	3207
Totaal aantal inwoners	32198	32146	32082	32005	31916	31823	31716	31610	31491	31370

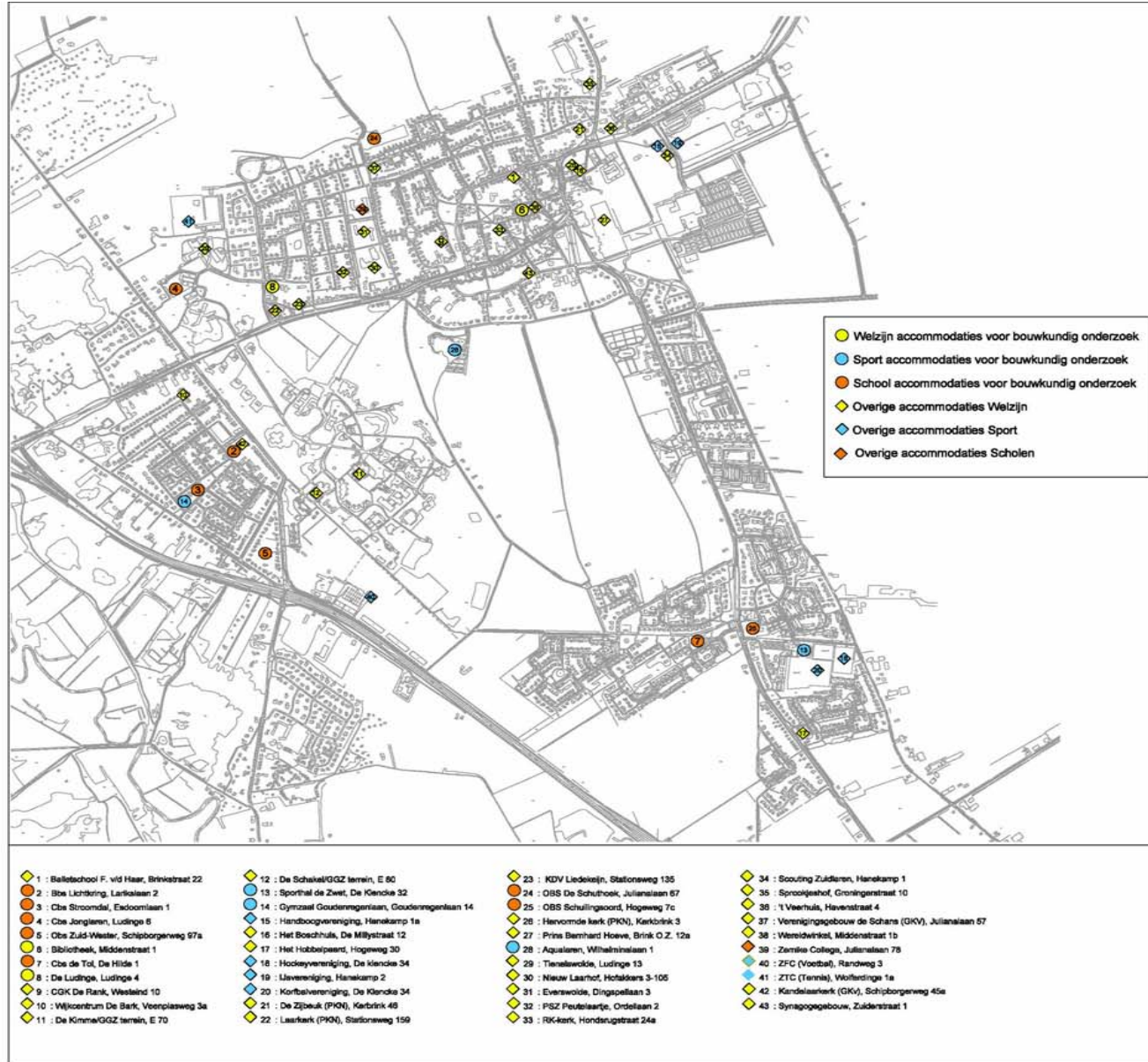
Overzicht van de bevolking in Zuidlaren

leeftijd	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-11	1557	1531	1502	1482	1454	1417	1385	1353	1323	1297
12-18	970	973	977	975	959	960	968	964	959	950
19-44	2939	2877	2826	2753	2712	2651	2587	2543	2491	2441
45-54	1681	1716	1720	1727	1721	1722	1709	1692	1686	1670
55-64	1525	1531	1551	1559	1571	1602	1593	1584	1589	1607
65-74	1086	1099	1116	1157	1187	1214	1266	1327	1367	1391
75 eo	939	953	967	979	999	1006	1029	1039	1048	1065
Totaal aantal inwoners	10697	10680	10658	10633	10603	10572	10537	10502	10462	10422

Bron: Provincie Drenthe

Bijlage 3

Bijlage 3

Bijlage 4

HUIDIG BELEID M.B.T. ACCOMMODATIES

Subsidieregels Welzijn

De gemeente Tynaarlo wil door middel van subsidiering van activiteiten een gunstig woon- en leefklimaat bevorderen. Zij wil deze doelstelling bereiken door het stimuleren van particulier initiatief en vrijwillige inzet; het bevorderen/instandhouden van een hechte verenigingsstructuur en het beïnvloeden van de vormgeving van de samenleving op een voorwaardenscheppende manier.

Het subsidiebeleid kan tevens (met een zekere mate van flexibiliteit) ingezet worden om:

- voorzieningen die in principe voor alle inwoners belangrijk zijn, toegankelijk te maken voor mensen die de betreffende voorziening zonder subsidie niet zouden kunnen gebruiken;
- voorzieningen van de grond te krijgen die zonder subsidie niet zouden ontstaan;
- het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken;

Gestreefd wordt naar een evenwichtige verdeling van de voorzieningen over het gehele grondgebied van de gemeente Tynaarlo (minimaal in de 3 hoofdkernen).

Door de bezuinigingen zijn in 2005 een aantal subsidies afgekocht. Het betreft hier voornamelijk de waarderingssubsidies.

Beleid t.a.v. sportaccommodaties

De gemeentelijke verantwoordelijkheid m.b.t. sportaccommodaties is afhankelijk van het sociaal rendement van een accommodatie. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor sportaccommodaties indien de accommodatie voor een zo breed mogelijke groep inwoners van de gemeente Tynaarlo beschikbaar is; de betreffende sport zonder grote financiële offers beoefend kan worden en een overheidsbijdrage perse noodzakelijk is om de betreffende accommodatie te stichten.

De accommodaties worden ondergebracht in drie categorieën:

Categorie A: 1. accommodaties die voor algemeen gebruik zijn en volledig door de gemeente gesticht worden;

2. accommodaties die specifiek voor één vereniging of voor een cluster van verenigingen zijn en waarbij de gemeente maximaal 2/3 deel bijdraagt in de kosten;

Categorie B: accommodaties die niet door de gemeente gesticht worden, maar waarbij de gemeente wel maximaal 1/3 deel bijdraagt in de kosten;

Categorie C: accommodaties waarbij de gemeente geen verantwoordelijkheid heeft;

Categorie A

Onder andere: grassportvelden voor voetbal, hockey en korfbal, kleedaccommodaties bij sportvelden, kunstgrasvelden (wedstrijd/training) voor korfbal en hockey, sporthallen en gymzalen voor algemeen gebruik en zwemaccommodaties.

Categorie B

Specifieke binnensportaccommodaties voor bijvoorbeeld tafeltennis, biljarten, verdedigingsport, handboogsport, schietsport, denksport en eigen wedstrijd-/ trainingsruimte van andere binnensportverenigingen. Deze sporten kunnen veelal worden ondergebracht bij bestaande basisvoorzieningen, genoemd bij categorie A. Het is niet noodzakelijk dat de gemeente specifieke voorzieningen voor deze sporten sticht. Bovendien is de schaalgrootte van de verenigingen binnen de genoemde takken van sport meestal klein.

Categorie C

Onder andere: maneges, bowling- en kegelbanen, fitnesscentra en sportscholen, squashbanen, tennishallen, golfbanen en midgetgolfbanen. Voor deze accommodaties heeft de gemeente geen verantwoordelijkheid. De gemeente draagt niet bij aan de investeringskosten van deze accommodaties.

Beleid t.a.v. dorpshuizen en wijkcentra

De gemeentelijke verantwoordelijkheid t.a.v. dorpshuizen en wijkcentra is, net als bij het sportaccommodatiebeleid, afhankelijk van het sociaal rendement.

Bij de bepaling van de hoogte van de gemeentelijke bijdrage in de stichtings-, uitbreidings- of renovatiekosten is eveneens aangehaakt bij het bestaande sportaccommodatiebeleid. Op basis van deze indeling in A-, B- en C- categorieën vallen dorpshuizen en wijkcentra onder categorie B en draagt de gemeente maximaal 2/3 deel bij van de stichtings-, uitbreidings- of renovatiekosten. De gemeente draagt niet bij in de inrichtingskosten. De gemeente voert niet noodzakelijk het beheer over de door haar gestichte accommodaties.

Spreiding

Normen met betrekking tot de spreiding van dorpshuizen zijn:

- (1) de bezetting van het wijkcentrum of dorpshuis;
- (2) het aantal inwoners dat gericht kan zijn op het wijkcentrum of dorpshuis/ het aandeel daarvan dat lid is van het beherende wijkcentrum- of dorpshuisbestuur;
- (3) de geografische afstand tussen wijkcentra of dorpshuizen onderling.

Ad. 1 Bezettingsgraad wijkcentra en dorpshuizen

Wijkcentra- en dorpshuizen kunnen – uitgaande van openstelling van 30 uur door de weeks en 10 uur 's weekend gedurende 40 weken - gemiddeld 1.600 uur per jaar open zijn (= normbezetting). De volgende kritische grenzen worden hierbij gehanteerd:

- in de grotere kernen Vries, Eelde en Zuidlaren: 2/3 deel van de normbezetting;
- in de kleinere dorpen: 1/3 deel van de normbezetting;

Ad. 2 Bereik en aandeel

Voor de dorpshuizen zijn criteria dat: het dorpshuis een functie moet hebben voor minimaal 300 inwoners; toegankelijk is voor iedereen en het streven dat minimaal 50% van de inwoners (contributie- verschuldigd) lid van de beherende stichting/ vereniging. Voor de wijkcentra in de grotere kernen Eelde-Paterswolde, Vries en Zuidlaren zijn criteria dat: het wijkcentrum een functie moet hebben voor minimaal 2.000 inwoners; toegankelijk is voor iedereen en het streven dat minimaal 25% van de inwoners (contributie- verschuldigd) lid is van de beherende stichting/ vereniging.

Ad. 3 Geografisch

In de kleinere dorpen wordt één nieuw dorps huis of als dorps huis dienstdoende voorziening voldoende geacht. In de grotere kernen Eelde-Paterswolde, Vries en Zuidlaren wordt uitgegaan van één multifunctioneel centrum. Daarnaast kan in de wijken één wijkcentrum of als wijkcentrum dienstdoende voorziening per wijk (minimaal 2.000 inwoners) bestaan.

Exploitatie

In principe komen exploitatiekosten van gebouwen niet voor subsidie in aanmerking. De gemeente subsidieert geen exploitatietekorten, maar veel eerder activiteiten en producten.

Beleid t.a.v. multifunctionele centra

Ter versterking van de sociale integratie en de leefbaarheid kent de gemeente veel waarde toe aan de ontmoetingsfunctie in dorpen en wijken. De drie hoofdkernen beschikken elk over een multifunctioneel (ontmoetings)centrum. Voor de multifunctionele centra in de hoofdkernen stelt de gemeente zich verantwoordelijk, met inbegrip van de exploitatie. De diverse functies die de drie centra vervullen en het relatief grote verzorgingsbereik rechtvaardigen deze keuze.

Beleid t.a.v. welzijnsaccommodaties

De gemeente draagt (mede) zorg voor een breed aanbod van welzijnsaccommodaties. De gemeentelijke rol varieert daarbij – afhankelijk van de functie van de accommodatie - van volledig verantwoordelijk tot intermediair.

De gemeente heeft een categorie-indeling gemaakt van gemeentelijke verantwoordelijkheid naar functionaliteit van de accommodatie. De volgende categorieën kunnen worden onderscheiden:

A. Accommodaties die voor iedereen toegankelijk zijn en volledig onder verantwoordelijkheid van de gemeente worden gesticht. De gemeente draagt bij tot maximaal 100% in de stichtings-, uitbreidings- of verbouwingskosten. Bij het stichten van deze accommodaties draagt de gemeente ook de zorg voor de meest noodzakelijk inrichting.

Voorbeelden:

- Accommodaties ten behoeve van professioneel welzijnswerk (Trias);
- Bibliotheken;
- Accommodaties ten behoeve van het ICO-muziekonderwijs;
- Accommodaties ten behoeve van het Maatschappelijk Werk;
- Zorgloket;
- Peuterspeelzalen.

Vanzelfsprekend zal de gemeente ernaar streven om bovengenoemde accommodaties te bundelen en in te passen in bestaande en nieuw te bouwen accommodaties (“Meer doen met minder accommodaties”).

B. Accommodaties die specifiek zijn voor één vereniging of voor een cluster van verenigingen en waarbij de gemeente maximaal 2/3 deel bijdraagt in de kosten. De stichtings-, uitbreidings-, of verbouwingskosten (gebouw en bijbehorend terrein) komen maximaal voor 66,67% voor gemeentelijke rekening;

De meeste gemeentelijk gesubsidieerde verenigingen/ instellingen kunnen ondergebracht worden in bestaande accommodaties (basisvoorzieningen), genoemd onder A. Het is niet noodzakelijk dat de gemeente specifieke voorzieningen voor deze verenigingen/ instellingen sticht. Bovendien is de schaalgrootte van de verenigingen meestal klein.

Indien accommodaties wel specifiek bestemd zijn voor één vereniging of cluster van verenigingen, kan de 1/3-2/3 regeling toegepast worden. In deze regeling levert de gemeente maximaal 2/3 deel van de investeringskosten. Het overige 1/3 deel van de investeringen is voor rekening van de vereniging/ instelling.

Voorbeelden:

- Wijkcentra/ dorpshuizen
- Lokale radiostation
- Scoutinggebouwen
- Repetitie- en opslagruimte dans, toneel en muziekverenigingen

Wil een vereniging in dit kader in aanmerking komen voor een bijdrage van de gemeente dan zal door de betreffende vereniging aannemelijk en inzichtelijk moeten worden gemaakt, dat het gevraagde voorziet in een op middellange termijn (5 jaar) vraag voor die voorziening. Tevens dient de vereniging inzichtelijk te maken zelf het uiterste in heden en verleden te hebben gedaan om een bijdrage te leveren in de realisering van het gevraagde.

De bemoeienissen van de gemeente met deze voorzieningen beperken zich tot investeringen. De exploitatie is een verantwoordelijkheid voor de verenigingen/ instellingen zelf.

C. Accommodaties met activiteiten/ voorzieningen waarvoor de gemeente geen verantwoordelijkheid heeft/ neemt, maar welke - om hun inhoudelijke meerwaarde – indien zich kansen/ mogelijkheden mee kunnen liften

Het gaat om commercieel geëxploiteerde accommodaties en/ of accommodaties van instellingen en verenigingen die niet door de gemeente worden gesubsidieerd.

Voorbeelden:

- Kinderopvangaccommodaties (kinderdagopvang en buitenschoolse opvang);
- Speel-o-theek;
- Inbrengwinkel en Kledingverhuur;
- Thuiszorg;
- Huisartsenposten;
- Wereldwinkels

- Musea en expositieruimtes;
- Werk- en archiefruimtes historische verenigingen.

Beleid t.a.v. wijkschool

De wijkschool is “een school met diverse voorzieningen die als middelpunt in de wijk een centrale functie vervult voor zowel de leerlingen, als ook de ouders en andere wijkbewoners op het gebied van onderwijs, welzijn en zorg”. De ontwikkeling van één of meerdere wijkscholen in de gemeente Tynaarlo moet alléén gestimuleerd worden wanneer deze een duidelijke meerwaarde kan bieden ten opzichte van de huidige situatie. Uitgangspunt is dat er door goede samenwerking en afstemming (ontwikkelings)kansen en (ontwikkelings)mogelijkheden geboden worden.

Bouw-technisch en functioneel verouderde accommodaties zijn in de gemeente Tynaarlo een goede, praktische aanleiding om één of meerdere wijkscholen te gaan ontwikkelen. Goede huisvesting is tevens een voorwaarde om inhoudelijke kwaliteit te kunnen bieden. Door als gemeente te investeren in gezamenlijke huisvesting en daarbij inhoudelijke samenwerking tussen de school en diverse instellingen te initiëren en stimuleren, zal de wijkschool zowel een fysieke, als een inhoudelijke meerwaarde kunnen bieden aan alle betrokkenen. Voor kinderen, ouders, verzorgers en wijkbewoners betekent dit dat er in de wijk een breed aanbod van kwalitatief goede activiteiten en voorzieningen geboden kan worden. Let wel, de wijkschool is bij dit alles niet een nieuw gebouw of een nieuw onderwijsconcept, maar als middelpunt in de wijk een ‘bindingsmiddel’ of katalysator om de diverse gemeentelijke beleidsdoelstellingen ten uitvoer te brengen.

Voorgesteld is om de eventuele ontwikkeling en realisatie (niet alleen qua planning en fasering, maar ook qua in te zetten middelen, organisatie en tijdsinvestering) van de wijkschool in de gemeente Tynaarlo nauw te laten aansluiten bij de uitvoering van het project ‘Integraal accommodatiebeleid’.

Jeugdbeleid

Goed jeugdbeleid is één van de peilers voor een duurzame samenleving. Het gemeentelijk beleid is gericht op het bieden van ontwikkelingskansen voor jeugd en jongeren. Daarbij is een integrale aanpak erg belangrijk.

De gemeente kiest voor een integrale aanpak van jeugdbeleid samen met de lokale instellingen. De gemeentelijke visie op jeugdbeleid is vastgelegd in de notitie Samenspel in jeugdbeleid. Op basis van deze notitie is o.a. prioriteit gegeven aan de 0-6 jarigen en hun ouders/verzorgers. Het belang van een goede start in de ontwikkeling van kinderen en/of tijdige ondersteuning bij de opvoeding kan problemen op latere leeftijd voorkomen. Daarom dienen er voldoende goede voorzieningen en activiteiten voor alle 0-6 jarigen te zijn, gericht op educatie, recreatie en jeugdzorg, zowel kwantitatief als kwalitatief. Voor de 0-6 jarigen en ook de 7-14 jarigen is het nodig dat er voorzieningen in de eigen omgeving aanwezig zijn. Voorzieningen en activiteiten zullen zoveel mogelijk worden gekoppeld aan het concept van de wijksschool.

Het jongerenwerk in de gemeente Tynaarlo is vooral gericht op het bieden van ontmoetingsmogelijkheden voor jongeren, het organiseren van gemeentebrede activiteiten en ambulante jongerenwerk. In het collegeprogramma 2002-2006 is geconstateerd dat er een achterstand in te halen is op het gebied van voorzieningen en activiteiten voor de jeugd in de leeftijd van 13-23 jaar, en dan met name op het gebied van elkaar kunnen ontmoeten in de vrije tijd en dit in ongeorganiseerd verband kunnen doen. Er is onvoldoende ruimte beschikbaar voor jongeren, vooral wat beschikbare gebouwen betreft waar jongerenwerk kan plaatsvinden. Om de achterstand in te halen, wil het college op het gebied van accommodaties het volgende realiseren:

1. drie brede jongerencentra in de drie kernen, bij voorkeur gekoppeld aan de multifunctionele centra. Prioriteit krijgen de dorpen Eelde-Paterswolde en Zuidlaren.
2. diverse jongerenontmoetingsplekken (in de vorm van een zeecontainer of andere voorziening zoals een skatevoorziening).

Bij het uitwerken van het I.A.B. dienen de volgende uitgangspunten te worden meegenomen:

- de voorkeur gaat uit naar het realiseren van brede jongerencentra bij (bestaande) multifunctionele gebouwen in de drie kerndorpen;
- de prioriteit ligt bij Eelde en Zuidlaren, omdat hier geen structurele voorzieningen voor deze leeftijdsgroep zijn. In Zuidlaren is inmiddels wel tijdelijke huisvesting van jongerenactiviteiten gerealiseerd in 'Het Boschhuis'.
- nieuwbouw of renovatie van een pand wordt bij voorbaat niet uitgesloten. Het maken van een definitieve keuze voor een bepaalde plek is mede afhankelijk van de eisen die gesteld worden aan een breed jongerencentrum: gelegen binnen de bebouwde kom, goede geluidsisolatie, diverse ruimten waarvan gebruik kan worden gemaakt en huisregels.

In de dorpen/wijken waar geen jeugdsozen zijn, maar waar wel behoefte is aan soosactiviteiten, zijn de dorpshuizen en wijkcentra de aangewezen accommodaties waar een dergelijke activiteit georganiseerd wordt. Als uitgangspunt voor oprichting hebben deze accommodaties de functie dat zij voor alle bewoners toegankelijk zijn, dus ook voor jeugdigen.

Een JOP wordt gezien als een basisvoorziening. Dat betekent dat in bestemmingsplannen voor nieuwbouwwijken op voorhand een plaats wordt aangewezen waar een JOP kan komen. Ook bij elke bestemmingsplanwijziging dient onderzocht te worden of een jongerenvoorziening daarin opgenomen dient te worden. JOP's in combinatie met speelvoorzieningen is wenselijk, echter niet noodzakelijk. Een JOP dient zichtbaar en goed bereikbaar te zijn,

gerealiseerd te worden binnen de bebouwde kom en geaccepteerd te worden door de omgeving. Afspraak in de begeleidingscommissie is dat de JOP verwijderd kan worden wanneer de gemaakte afspraken niet nagekomen worden.

Beleid t.a.v. speelvoorzieningen

Voor speelterreinen en openbare terreinen stelt de gemeente zich verantwoordelijk en aansprakelijk. Realisering van voorzieningen wordt echter afhankelijk gesteld van betrokkenheid uit de buurt en/of basisscholen. Van aanvragers van nieuwe- of vervanging van bestaande speelvoorzieningen verlangt de gemeente daarom een eigen bijdrage. Buurtverenigingen betalen hierbij 25% van de inrichtingskosten, scholen betalen 50%. In de uitbreidingsplannen worden de kosten voor het inrichten van speelplaatsen in de grondexploitatie meegenomen (in feite vindt de bekostiging dan geheel door de bewoners plaats). Belangrijk hierbij is dat de verantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen en de continuïteit en veiligheid gewaarborgd blijven. De gemeente zorgt daarom voor het onderhoud en de veiligheid van de speelvoorzieningen.

Beleid t.a.v. kinderopvang

In 2000 heeft de gemeente een notitie kinderopvang vastgesteld. Ten tijde van die notitie was er nog sprake van een benodigde capaciteitsuitbreiding van de kinderopvang. Deze uitbreiding werd door het Rijk gestimuleerd door middel van de zogenaamde stimuleringsgelden. Deze gelden liepen t/m 2003. Gemeenten hadden in deze uitbreidingsoperatie een belangrijke taak. Van hen werd een actieve, sturende en voorwaardenscheppende rol verwacht. In Tynaarlo is het aantal kindplaatsen in de periode 2002-2003 uitgebreid van ca. 190 naar ruim 400 kindplaatsen (31-12-2003). Met de realisatie van deze kindplaatsen is de beoogde uitbreiding van de infrastructuur

gerealiseerd en is de rol van de gemeente ten opzichte van de huisvestingsopgave van actief en sturend meer verschoven richting voorwaardenscheppend.

Belangrijke ontwikkeling tav de huisvesting is de motie van Aartsen/Bos (verplichting scholen tot realisatie voor- en naschoolse opvang). Afhankelijk hoe scholen dit (laten) organiseren kan dit ook een fysieke aanpassing van scholen vragen.

Naast de huisvesting is er ook inhoudelijk het nodige veranderd in kinderopvangland. Met ingang van 1-1-2005 is de Wet Kinderopvang in werking getreden. De gemeente heeft in het kader van deze wet nog een paar belangrijke taken:

- toezicht en controle (inspecties uit te voeren door de GGD);
- het bijhouden van geregistreerde vormen van kinderopvang in een register (hierin zijn kinderopvanginstellingen opgenomen die voldoen aan de wettelijke eisen). Dit register is openbaar. Alleen geregistreerde opvanginstellingen worden door werkgevers, gemeente en belastingdienst erkend als het gaat om een bijdrage in de kosten voor kinderopvang
- naast werkenden kunnen ook in de wet benoemde doelgroepen een beroep doen op de gemeente voor het betalen van een deel van de kosten die zij maken voor kinderopvang.

Met de komst van de nieuwe wet heeft de gemeente geen nieuw beleid kinderopvang opgesteld. In principe volstaan de wet en de nieuwe verordening kinderopvang (augustus 2004). In het jeugdbeleid is er nog wel een duidelijke inhoudelijke link met de kinderopvang, omdat de kinderopvang een belangrijke instelling is voor de ontwikkeling van kinderen en/of tijdige ondersteuning bij de opvoeding.

Beleid t.a.v. cultuur

In 2005 is de nota 'Van Ty naar Lo' in concept vastgesteld. In deze nota is het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid voor de periode 2005 t/m 2008 beschreven. De notitie richt zich voornamelijk op het lokale culturele leven en kunstaanbod.

Met betrekking tot huisvesting c.q. accommodaties wordt in de notitie het volgende gesteld:

Culturele activiteiten

Binnen onze gemeente speelt al vele jaren het knelpunt van huisvesting voor culturele activiteiten. Bij de bouw van multifunctionele accommodaties zal derhalve ruimte meegenomen moeten worden waar geoefend en gerepeteerd kan worden door de vele culturele verenigingen. Verder willen wij toe naar een groter gebruik van scholen, ook voor buitenschoolse activiteiten in het kader van kunst en cultuur. Een aparte voorziening voor grote culturele uitvoeringen is (financieel) niet haalbaar. Voorgesteld wordt om hiervoor sportvoorzieningen te gaan gebruiken. Bovendien is er al een dergelijk goed geoutilleerde voorziening bij de GGZ in Zuidlaren.

Musea

Wij erkennen de (belangrijke) functie die de lokale musea hebben op het gebied van cultuurbereik. Daarnaast hebben de musea functies op het gebied van cultuurbehoud, cultuurtoerisme, cultuurparticipatie en cultuureducatie. Wij zullen de musea stimuleren samenwerking aan te gaan met andere instellingen met als doel elkaar te gaan versterken. Ook willen wij met de musea nader onderzoeken welke mogelijkheden er zijn in het kader van exposities van lokale (amateuristische) kunstenaars. Wij willen een ondersteunende rol spelen ten aanzien van publiciteit.

Bibliotheken

Wij vinden het behouden van een bibliotheekvoorziening belangrijk, omdat iedereen recht heeft op informatie voor zijn persoonlijke

ontwikkeling en/of voor een goed maatschappelijk functioneren. Hiermee beschouwen we de bibliotheek als een hoogwaardige en laagdrempelige voorziening die fungeert als toegangspoort tot informatie en cultuur. Het streven is erop gericht dat de komende jaren:

- *de huisvesting goedkoper wordt;*
- *de huisvesting zoveel mogelijk multifunctioneel plaatsvindt;*
- *de voorziening ook beschikbaar blijft voor de kleine kernen, waarbij gekeken wordt in hoeverre nieuwe media zoals internet hierin een rol kunnen vervullen*

Monumenten en dorpsgezichten

Wij vinden het van het grootste belang dat de monumenten en dorpsgezichten in onze gemeente gekoesterd en beschermd worden. Naast de uitvoering van de wettelijke taken, willen wij onderzoeken of extra middelen beschikbaar kunnen komen ten behoeve van kleine herstelwerkzaamheden en onderhoud aan monumentale panden.

Ouderenbeleid

In de notitie Ouderenbeleid staan de volgende beleidsvoornemens m.b.t. accommodaties:

- inrichten van een zorgloket (in september 2004 is de winkel Wonen, Welzijn, Zorg in het gemeentehuis geopend)
- ouderen ondersteunen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen
- gebruik maken van de mogelijkheden op het terrein van de inrichting van de openbare ruimte, bestemmingsplannen en de buitenruimte om de fysieke omgeving veiliger en toegankelijker te maken
- samenhang bevorderen tussen de (zorg)instanties (de regiegroep Wonen, Welzijn, Zorg is in 2004 gestart en adviseert het college op de beleidsterreinen wonen, welzijn en zorg)
- aandacht voor voorzieningen en activiteiten die kunnen bijdragen aan bestrijding en voorkoming sociaal isolement

- gemeente streeft naar multifunctionele ontmoetingsruimte voor ouderen.

Lokaal gezondheidsbeleid

De notitie lokaal gezondheidsbeleid kent onder meer de volgende doelstellingen:

- het bevorderen van de kwaliteit van de fysieke en sociale leefomgeving voor alle groepen in de samenleving
- het bevorderen van gezond gedrag
- het bevorderen van een sluitend systeem aan gezondheidsvoorzieningen en de toegankelijkheid van de gezondheidsvoorzieningen voor alle doelgroepen

In maart 2005 is het OGGZ-meldpunt geopend. Hier kunnen burgers en instellingen melden dat ze zich zorgen maken over inwoners of overlast van inwoners ondervinden. Vervolgens proberen de deelnemende instanties oplossingen aan te dragen.

Beleid t.a.v. onderwijshuisvesting

Het beleid op het gebied van de onderwijshuisvesting is voor een groot deel wettelijk bepaald. De wettelijke regelgeving die van toepassing is, is voor het grootste deel te vinden in:

1. Huisvestingsverordening
2. Wet op het Primair Onderwijs
3. Wet op het Voortgezet Onderwijs
4. Wet op de Expertisecentra

De huisvestingsverordening is een modelverordening van de VNG. Er zijn delen in de verordening die iedere gemeente kan aanpassen zodat

maatwerk per gemeente ontstaat. Dat is in de gemeente Tynaarlo ook gebeurd. Het gaat dan met name om de invulling van het begrip spoedprocedure.

In de huisvestingsverordening is geregeld hoe om te gaan met o.a.

- uitbreiding van scholen, nieuwbouw van scholen, vervanging van noodlokalen etc.
- onderhoud aan schoolgebouwen (buitenkant schoolgebouw, binnenkant is voor rekening bevoegd gezag)
- voldoen aan wettelijke regelgeving

In de verordening is ook aangegeven welke financiële vergoeding beschikbaar is.

Op het gebied van onderhoudsaanvragen werkt de gemeente Tynaarlo met feitelijke prijzen (offertelijn). Op het gebied van uitbreiding, nieuwbouw e.d. werkt de gemeente Tynaarlo met normbedragen zoals aangegeven in de verordening.

De regelgeving op het gebied van opheffen van scholen, stichten van scholen, dislocaties, nevenvestiging e.d. is allemaal vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs en wet op de Expertisecentra.

Juridische positie schoolbesturen

Schoolbesturen zijn juridisch eigenaar van hun schoolgebouw + bijbehorende terrein (geldt ook voor openbaar onderwijs, het college van B&W is hier dus juridisch eigenaar het college heeft hier een andere pet dan wanneer zij regeren als college van B&W als lokale overheid!!)

Gemeenten zijn economisch eigenaar van een schoolgebouw. Dit houdt in dat op het moment dat een schoolgebouw niet meer wordt gebruikt voor onderwijs, het schoolgebouw automatisch terugvalt aan de gemeente. Dit houdt ook in dat voor veel zaken een schoolbestuur zelf verantwoordelijk is bv. preventief onderhoud, brandveiligheidsvoorzieningen, ARBO-voorzieningen etc.

Medegebruik

De regelgeving omtrent medegebruik is een onderdeel van de verordening. Gemeenten kunnen hieraan echter ook op eigen wijze invulling geven. Op dit moment is het in Tynaarlo zo geregeld dat een leeg schoollokaal van de ene school door een andere school (die ruimtegebrek heeft) in gebruik genomen kan worden, wanneer deze school zich binnen 2 km bevindt van de school met leegstand. Op deze manier hoeft er geen lokaal bijgebouwd te worden en heeft de school met leegstand toch inkomsten voor het lege lokaal (rijk vergoedt namelijk geen exploitatielasten voor leegstaande lokalen). Wanneer een schoolgebouw leegstand heeft die niet nodig is voor een andere school, dan kunnen er andere instanties zoals peuterspeelzaal, kinderopvang e.d. dit lokaal in opgevangen worden. Wel is het zo, dat op het moment dat de school weer groeit en het leegstaande lokaal weer nodig heeft, de inwonende instantie andere ruimte moet gaan zoeken (onderwijs heeft altijd primaat bij leegstand in schoolgebouwen). Het college van B&W is gemachtigd om van iedere school lokalen aan de onderwijsbestemming te onttrekken wanneer deze nodig zijn voor andere maatschappelijke instanties. Dit betekent dat het college kan beslissen om ook in een bijzondere school een leegstaand lokaal in te zetten voor iets anders. De vergoeding voor medegebruik is vastgelegd in de verordening.

Beleid t.a.v. bekostiging onderwijs

Per 1 januari 1997 zijn de decentralisatie van de huisvesting en de vereenvoudiging van het Londo-stelsel van kracht geworden. De

decentralisatie van de huisvesting betekent dat de gemeenten nu verantwoordelijk zijn geworden voor de onderwijshuisvesting (zowel primair, speciaal en voortgezet onderwijs). De vereenvoudiging van het Londo-stelsel is het bekostigingsstelsel voor de basisscholen. Verantwoordelijkheden, procedures en geldstromen ten aanzien van de huisvesting en de materiële instandhouding van scholen zijn per die datum, ingrijpend, gewijzigd.

Decentralisatie huisvesting

Vóór 1 januari 1997 betaalde het rijk de nieuwbouw, uitbreidingen etc. van scholen. Bij de invoering van de decentralisatie zijn de rijksmiddelen voor de onderwijshuisvesting overgeheveld naar gemeenten. Iedere gemeente krijgt nu jaarlijks in haar gemeentefonds een bedrag voor onderwijshuisvesting (voor zowel primair onderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs). Dit bedrag is gebaseerd op een aantal indicatoren zoals aantal basisschoolleerlingen, oppervlakte van de gemeenten etc. Het betreft geen geoordeeld bedrag. Gemeenten zijn dus niet verplicht om het bedrag ook daadwerkelijk uit te geven aan onderwijshuisvesting.

Bij de decentralisatie is ook het principe binnen/buitenkant geïntroduceerd. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de buitenkant van het schoolgebouw (excl. schilderwerk, incl. radiatoren en convectoren). Bijvoorbeeld vervangen dakbedekking, bestraten schoolplein, vervangen hekwerk (groot onderhoud) maar ook uitbreiden van een school met een extra lokaal i.v.m. leerlingengroei, nieuwbouw etc.

Via het jaarlijkse huisvestingsprogramma kunnen schoolbesturen bij de gemeenten aanvragen indienen voor voorzieningen aan de buitenkant van het schoolgebouw. Jaarlijks stelt de gemeenteraad dit huisvestingsprogramma vast.

Het schoolbestuur is zelf verantwoordelijk voor de binnenkant van het schoolgebouw (incl. schilderwerk excl. radiatoren en convectoren). Van het rijk krijgen zij middelen hiervoor (bekostigingsstelsel Vereenvoudiging Londo). Op basis van o.a. het aantal groepen en leerlingen krijgen zij middelen voor o.a. tuinonderhoud, schoonmaak, onderhoud en vervanging meubilair (bijgevoegd bekostigingsstelsel basisonderwijs waarop is te lezen waarvoor scholen middelen ontvangen (omvang middelen is gebaseerd op aantal groepen (groepsafhankelijke programma's van eisen)) en aantal leerlingen (leerlingafhankelijke programma's van eisen)).

Bovenstaande betekent voor de gemeente dat er geen extra rijksmiddelen meer worden ontvangen wanneer er bv. nieuwbouw moet worden gepleegd. Met de jaarlijkse middelen die de gemeente in haar gemeentefonds ontvangt moeten zij de gehele onderwijshuisvesting regelen. Uit ervaringen is wel duidelijk dat de rijksmiddelen lang niet altijd voldoende zijn om een behoorlijk huisvestingsniveau te handhaven.

Op 1 januari 2005 is de regeling voor groot onderhoud voortgezet onderwijs veranderd. Het groot onderhoud ligt nu niet meer bij de gemeente. De financiële middelen die hiervoor eerst naar de gemeente gingen, zijn nu uit de algemene uitkering gehaald en worden rechtstreeks doorgesluisd naar de VO-besturen. Zij zijn nu zelf verantwoordelijk voor groot onderhoud. Uitbreiding en nieuwbouw blijft wel een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Beleid Maatschappelijke Ondersteuning

Per 1 januari 2007 treedt de Wet Maatschappelijke Ondersteuning in werking (Wmo). Doel van de Wmo is dat iedereen –ook mensen met een beperking- kan meedoen in de samenleving. De gemeente heeft tot taak de beperkingen die mensen ondervinden, zoveel mogelijk te compenseren. Insteek van de wet is dit 'kunnen Meedoen' te realiseren door het herstellen van zelfredzaamheid en maatschappelijke

participatie van burgers, door een samenhangend lokaal beleid en lokale uitvoering en het realiseren van noodzakelijk en laagdrempelige ondersteuning dicht bij de burger.

De Wmo bevat negen prestatievelden:

1. *Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.*
2. *Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden.*
3. *Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.*
4. *Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.*
5. *Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.*
6. *Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.*
7. *Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en beleid ter bestrijding van huiselijk geweld.*
8. *Het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)*
9. *Het bevorderen van verslavingsbeleid.*

Bij de start zijn de volgende kaders gesteld:

- De gemeente voert de Wmo gefaseerd in: in 2005 en 2006 worden de prestatievelden 3, 4 en 6 ingevuld en vervolgens (in 2007) wordt het bredere beleid voor maatschappelijke ondersteuning vormgegeven.
- De invoering van de Wmo vindt projectmatig plaats.
- Het beleid wordt interactief ontwikkeld; gesprekspartners van de gemeente zijn primair het Wmo-platform (zorgvragers) en de klankbordgroep Wmo (zorg /welzijnsaanbieders).
- De uitvoering van de Wmo dient budgettair neutraal te geschieden.

In de Kadernota 'De Handen Ineen' is de gemeentelijke visie op de Wmo vastgelegd. Deze visie luidt:

We streven naar een Tynaarlose samenleving:

- Waarin iedereen kan meedoen aan het maatschappelijk leven (leef de ruimte..').
- Waarin ieder zijn eigen verantwoordelijkheid kent en neemt ('...ruimte die je krijgt').
- Waarin mensen aandacht hebben voor elkaar: elkaar bijstaan met hulp/ steun.
- Waarin de gemeente samen met haar partners in het veld zorgt voor stimulerende en activerende algemene voorzieningen in een samenhangend en toegankelijk aanbod.
- Waarin de gemeente individueel ondersteunt daar waar nodig en dit doet op een manier die de zelfstandigheid, zelfbeschikkingsrecht en eigen verantwoordelijkheid van burgers intact laat.
- Waarin de gemeente dit betrouwbaar, transparant en rechtvaardig doet.

Daarnaast zijn in deze nota de beleidskaders voor de eerste fase vastgelegd. Dit zijn kaders als:

- Het primaat ligt bij algemene voorzieningen. Dit houdt in:: breed toegankelijke algemene (collectieve/preventieve) voorzieningen waar het kan, toegankelijke individuele voorzieningen waar het moet. Dit leidt – indien mogelijk en zonde geweld te doen aan de invulling van de compensatieplicht tot verschuiving van middelen van individuele naar algemene voorzieningen.
- We dragen zorg voor een goede infrastructuur; willen vrijwilligers en mantelzorgers ondersteunen en daartoe beleid opstellen.

- Verstrekking van individuele voorzieningen organiseren we zoals we nu de Wvg uitvoeren (door de gemeente). Ook het indiceren doen we zoveel mogelijk zelf aan de hand van beslisbomen.
- Individuele voorzieningen worden verstrekt: in natura en als persoonsgebonden budget of financiële tegemoetkoming
- Omvormen van de Winkel Wonen Welzijn en Zorg tot een gemeentelijk informatie/advies/regelloket met behoud van de goede samenwerking met de partners in de winkel.

Bijlage 5

Samenvatting totaalrapport gebouwenonderzoek IHN

De gemeente Tynaarlo heeft zich ten doel gesteld om per hoofdkern alle gebouwen, die een maatschappelijke en publieke functie vervullen, te gaan bekijken op hun toekomstwaarde.

Alle daarbij behorende activiteiten behoren tot het zogenaamde 'Integraal Accommodatiebeleid' van de gemeente Tynaarlo. Het door IHN verrichte onderzoek maakt hiervan deel uit en spitst zich in tweede instantie toe op een aantal gebouwen binnen de kern Zuidlaren, te weten:

Onderwijs

- CBS Het Stroomdal
- CBS De Tol
- CBS Jonglaren
- GBS De Lichtkring
- OBS Schuilingsoord
- OBS De Schuthoek
- OBS De Zuid-Wester

Welzijn

- Multifunct. centr De Ludinge
- Openb. Bibliotheek Zuidlaren

Sport

- Gymzaal De Ludinge
- Gymzaal Goudenregenlaan
- Sporthal De Zwet
- Aqualaren

Het betreft hier een multidisciplinair onderzoek waarbij de aspecten onderhoud, installaties, arbo, brandveiligheid, legionella, energie & milieu en huisvesting per gebouw zijn belicht.

Om een dergelijk onderzoek te kunnen verrichten, dient in eerste instantie een concrete vraagstelling te worden geformuleerd.

Vraagstelling

- Op basis van de reeds eerder verrichte onderzoeken en de huidige wet- en regelgeving alle gebouwen inspecteren op mogelijke

gebreken en deze inventariseren, rapporteren en verwerken in een advies met bijbehorende kostenraming (15 jr.)

Teneinde aan deze vraagstelling te kunnen voldoen, is er tevens een doelstelling geformuleerd.

Doelstelling

- Doel van het door IHN te verrichten onderzoek is het opstellen van een objectief rapport waarbij alle gevraagde aspecten individueel zullen worden belicht om vervolgens een goed advies te kunnen geven over de toekomstwaarde van de desbetreffende locatie.

Om te komen tot het gewenste resultaat is in overleg met de projectgroep van de gemeente, welke zich bezighoudt met het 'Integraal Accommodatiebeleid', een plan van aanpak opgesteld. Het plan van aanpak heeft vervolgens geleid tot een onderzoeksmethodiek waaraan alle gebouwen zijn onderworpen. Hierdoor zijn alle gebouwen op dezelfde manier gerapporteerd. Een variabele in deze is alleen het verschil in wet- en regelgeving behorende bij de verschillende disciplines, onderwijs, welzijn en sport.

Bevindingen

Voor specificaties aangaande de afzonderlijke gebouwen wordt verwezen naar de desbetreffende deelrapporten. Echter over het algemeen kan worden gesteld dat de gebouwen, gezien de leeftijd, er niet slecht bij staan. Hiervan uitgaande, kan in hoofdlijnen het volgende worden gesteld:

- **Onderhoud**

De gemiddelde leeftijd van de dertien tot dit onderzoek behorende gebouwen bedraagt ca.

29 jaar. De leeftijden variëren hierbij van 15 – 41 jaar. Naast het reguliere onderhoud dient er binnen een termijn van 1 tot 3 jaar rekening te worden gehouden met een aantal grote onderhoudshandelingen/renovaties bij een zestal gebouwen.

Vervolgens is voor alle gebouwen een dergelijke piek tussen in 2014 -

2019 (wederom) aan de orde. (renovaties kozijnvervanging, dakvervanging, sanitaire ruimten)

- **Arbo**

Naast een aantal wettelijk verplichte zaken (vlgs. Arbowet) is er tevens een aantal aanbevelingen gedaan waarin de gebruiker een bepaalde verplichting heeft ten aanzien van de veiligheid. Het merendeel van deze acties dient op termijn te worden doorgevoerd.

- **Brandveiligheid**

Indien een gebruikersvergunning verplicht is, is deze bij alle gebouwen aanwezig of wel in voorbereiding. De vergunning is/wordt afgegeven op basis van minimale eisen maar voldoet daarmee wel aan wet- en regelgeving.

Naast deze minimale eisen zijn er nog een aantal aanvullende zaken geconstateerd welke de veiligheid naar een hoger niveau brengt. Het betreft hier hoofdzakelijk de volgende aanbevelingen:

- Aanpassen / uitbreiden aantal vluchtwegen en/of noodverlichting bij nagenoeg alle gebouwen.
- Vervangen plafonds (zachtboardplafond of schroten met firedoek) bij een vijftal gebouwen.

- **Installaties, legionella, energie & milieu**

Op korte termijn is uitvoering van een aantal onderhoudshandelingen bij de diverse gebouwen noodzakelijk. Daarnaast kan het volgende worden gesteld:

- Vervanging van de complete cv-installatie, het leidingwerk en de radiatoren is bij het merendeel van de gebouwen binnen een periode van 15 jaar aan de orde.
- Aanpassingen in het kader van NEN3140 is bij slechts een klein deel van de gebouwen een aandachtspunt.
- Aanpassingen in het kader van legionella zijn, met name bij de sporthallen, van toepassing.
- Voor energie & milieu rendeert het slechts op enkele locaties een aantal aanpassingen door te voeren. Het overgrote deel dient te worden gecombineerd met de diverse grote onderhoudshandelingen.

- **Huisvesting**

Voor de scholen geldt dat, op basis van de leerlingprognoses, bij nagenoeg alle scholen er op het gebied van huisvesting acties moeten worden ondernomen. Het betreft hier zowel het uitbreiden van een aantal gebouwen alsmede het intern verbouwen, teneinde de bruikbaarheid en functionaliteit naar een hoger niveau te brengen. Voor de welzijn- en sportgebouwen is er geen directe noodzaak tot het doorvoeren van kostenverhogende uitbreidingen en/of interne verbouwingen van deze locaties.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten is per gebouw een aantal aanbevelingen gedaan. Het betreft hier veelal aanbevelingen vertaald naar een praktische invulling. In hoofdlijnen komt dit op het volgende neer:

- Onderhoud aan de gebouwen (bouwkundig en installaties) is zowel nu alsmede in de toekomst noodzakelijk. Wanneer het specifieke onderhoudshandelingen betreft, zijn deze als aparte aanbeveling verwoord. Regulier onderhoud is onder één noemer in de rapporten opgenomen.
- Daar niet alles kan worden ondervangen door wet- en regelgeving, is bij de overige aspecten voor zowel de wettelijk verplichte zaken alsmede de adviezen een aanbeveling uiteen gezet. Echter is het uitgangspunt hierbij voor het merendeel wel gerelateerd aan wet- en regelgeving.

De aanbevelingen zijn vervolgens verwoord in een kostenraming.

De totale investering voor het renoveren van alle gebouwen, gezien over een periode van 15 jaar, bedraagt **EUR 11.760.000,--** (inclusief BTW).

Bij het overgrote deel van de gebouwen is tevens in de periode na 2019 nog een aantal grote onderhoudshandelingen/renovaties aan de orde. Voor een deugdelijk vergelijk tussen renovatie en/of nieuwbouw zijn de kosten dan ook over een periode van 25 jaar uiteen gezet.

Conclusie

Om aan te geven of de te plegen investeringen rendabel zijn, is vervolgens gekeken naar de toekomstwaarde per gebouw. Om hier een uitspraak over te kunnen doen, zijn de te plegen investeringen aan het bestaande gebouw, gezien over een periode van 25 jaar, uitgezet tegenover nieuwbouw van een soortgelijk gebouw.

Totaalconclusie gebouwenonderzoek IHN

In de regel kan worden gesteld dat het plegen van nieuwbouw op dezelfde locatie pas rendabel is wanneer de te plegen investeringen in het bestaande gebouw meer dan ca. 75% van de nieuwbouwwaarde bedragen. Uitgaande van deze stelregel blijkt echter dat, met uitzondering van de CBS "De Tol" en de Bibliotheek, voor alle gebouwen op termijn nieuwbouw prevaleert boven renovatie van het bestaande gebouw. Dit betekent echter niet dat alle gebouwen op korte termijn aan vervanging toe zijn.

De volgende nuances dienen hierin aan te worden gebracht:

- Naast het reguliere onderhoud dient er binnen een termijn van 1 tot 3 jaar rekening te worden gehouden met een aantal grote onderhoudshandelingen/renovaties bij een zestal gebouwen.
- Vervolgens is voor alle gebouwen een dergelijke piek tussen in 2014 - 2019 (wederom) aan de orde.
- Het verschil in de benodigde en aanwezige ruimtebehoefte bij de scholen zorgt voor een enigszins vertekend beeld in het vergelijk tussen nieuwbouw en renovatie.
- Het onderzoek geeft inzage in de investeringsbehoefte voor de komende 15 jaar. Daarna is er tevens nog een aantal grote onderhoudshandelingen, welke voor uitvoering in aanmerking komen. Deze kosten zijn indirect wel meegenomen in de gemiddelde kosten per jaar waardoor er een enigszins vertekend beeld ontstaat.
- Het merendeel van de aanbevelingen is niet wettelijk verplicht maar slechts een aanbeveling teneinde de veiligheid en het gebruikscomfort naar een hoger niveau te brengen.

- Aangezien de mate van urgentie in een aantal gevallen subjectief is, kan de piek aan investeringen in het eerste jaar worden uitgesmeerd over meerdere jaren.
- Daarnaast kan er tevens voor worden gekozen een aantal aanbevelingen (niet wettelijk verplicht) niet over te nemen.

Uitgaande van voorgenoemde kan worden geconcludeerd dat de gebouwen, op een paar uitzonderingen na, grotendeels voldoen aan alle wettelijk gestelde eisen. De wettelijke aspecten, welke nog niet geregeld zijn, hebben over het algemeen een lage prioriteit waardoor er zich geen direct onveilige situaties voordoen. Dit neemt echter niet weg dat op termijn een aantal acties moet worden ondernomen. Bij een zestal gebouwen dient binnen een termijn van 1 tot 3 jaar rekening te worden gehouden met een groot onderhoud/renovatie. Vervolgens kan met een relatief 'normale' investering voor alle gebouwen tot ca. 2017 ⁽¹⁾ een deugdelijke huisvesting worden gegarandeerd. In ca. 2017 zal vervolgens een keuze moeten worden gemaakt of en wanneer nieuwbouw aan de orde is. Vervolgens kunnen de investeringsbehoeften van de bestaande gebouwen hierop worden afgestemd.

Wel in het kostenvergelijk opgenomen maar niet als piek aan investeringen opgevoerd, is het aspect huisvesting bij de scholen. Op een aantal locaties dient weliswaar een investering te worden gepleegd. Echter is het in dit stadium niet reëel hierin apart te investeren. De besluitvorming hieromtrent dient integraal te worden opgenomen en/of opgelost binnen het Accommodatiebeleid. Aandachtspunt inzake het vergelijk tussen renovatie of nieuwbouw is dat, wanneer er in de rapporten gesproken wordt over nieuwbouw van een soortgelijk gebouw op dezelfde locatie, dit als aanname dient te worden beschouwd voor het opstellen van een kostenvergelijk. Het plegen van daadwerkelijk nieuwbouw van een aantal locaties hoeft niet per definitie plaats te vinden op dezelfde locatie en/of in dezelfde vorm. Clustering van een aantal gebouwen op één locatie is vandaag de dag een veel voorkomende en zeer reële optie.

Bijkomend voordeel hiervan is dat, bij clustering van meerdere gebouwen, de kosten voor nieuwbouw zullen dalen. Het eerder aangehaalde devies “Meer met Minder” komt hierdoor volledig tot zijn recht.

Tot slot dient te worden gesteld dat in dit rapport hoofdzakelijk alle technische, ruimtelijke, functionele en veiligheidsaspecten van de gebouwen zijn onderzocht. Om uiteindelijk een definitief antwoord te kunnen geven op de vraag, of er dient te worden gerenoveerd dan wel nieuwbouw dient te worden gepleegd, zijn er ook nog andere aspecten die van invloed kunnen zijn op deze keuze. Hierbij dient te worden gedacht aan o.a. de infoavond, ontwikkeling van vrijgekomen grond, stedenbouwkundige ontwikkeling, externe factoren, etc. Het verder uitwerken van de voorgenoemde punten dient uiteindelijk te resulteren in het ‘Integraal Accommodatiebeleid’ van de gemeente Tynaarlo, kern Zuidlaren.

¹ De periode waarin een piek aan te plegen investering wordt verwacht, varieert van 2014 tot 2019. Aangezien de jaartallen niet bindend zijn, is gekozen voor een gemiddelde, zijnde 2017.

Bijlage 6

Resultaten behoefteonderzoek kern Zuidlaren.

Inleiding

Als onderdeel van inventarisaties voor het accommodatieplan voor de kern Zuidlaren is er, naast een gebouwenonderzoek en beleids- en trend analyse, een behoefteonderzoek gedaan. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden d.m.v. een schriftelijke enquête onder 215 instellingen op het gebied van welzijn (inclusief zorg en cultuur), onderwijs, sport en wonen.

Voor u ligt een de samenvatting met daarin de hoofdlijn van de resultaten van de enquête. Een aantal vragen in de enquête betreffen specifieke informatie over bijv. ruimtegebruik, aanbod en financiën. Deze informatie is door de projectgroep gebundeld en zal bij de uitwerking van toekomstscenario's betrokken worden.

Resultaten per vraag

Vraag 1 Algemeen

Van de 215 verzonden enquêtes zijn er 83 teruggestuurd wat een respons betekent van 39%. Deze 83 reacties komen vanuit een brede groep van instellingen waarbij het onderwijs eruit springt met 83% respons. Vanuit sportinstellingen was de respons 31% en vanuit welzijnsinstellingen (en overig) 38%. De ingediende gegevens bij vraag 1 en 2 zijn gerubriceerd en zullen bij de verdere uitwerking van plannen betrokken worden.

Vraag 3 Knelpunten

22 instellingen geven aan geen knelpunten te ervaren in de huidige accommodatie.

Door 42 instellingen zijn wel knelpunten aangegeven. De drie meest genoemde zijn:

- onvoldoende ruimte in de accommodatie 16 x
- functionaliteit gebouw sluit niet aan bij visie instelling 13 x
- binnenklimaat laat te wensen over (akoestiek, temp., ventilatie)11 x

Bij mogelijke oplossingen wordt er heel divers gereageerd. Het meest genoemd worden hier oplossingen in de zin van nieuwbouw gevolgd door bijbouwen/uitbreiden, verbouwen, herinrichten. Vanuit het onderwijs zijn hier punten voor onderwijskundige aanpassingen genoemd waaronder realisatie van ruimtes voor ICT, Interne begeleiding en bijv. schoolmaatschappelijk werk.

Vraag 4 Toekomstvisie

4.1 Kunt u aangeven hoe uw organisatie er over tien jaar uit zal zien. Deze vraag is door 43 instellingen niet ingevuld. Daarnaast kunnen 17 instellingen niet aangeven hoe het over tien jaar zal zijn. Van de overige organisaties (33) wordt door 14 instellingen aangegeven dat er geen sprake zal zijn van krimp ofwel groei. Door 7 instellingen wordt wel groei voorzien. Door 1 instelling wordt de mogelijkheid om te komen tot een gezondheidscentrum genoemd. Verder wordt de verdere vergrijzing van de bevolking en de daarmee veranderende behoeften meerdere malen genoemd.

4.2 Wat is uw visie tav Integraal Accommodatiebeleid: De reacties op deze vraag zijn voor het overgrote deel positief. En varieert van positieve grondhouding tot concrete ideeën, waarbij vaak genoemd wordt gezamenlijke ruimte voor de culturele verenigingen. Men vindt het een goede zaak om integraal naar accommodaties en gebruik van ruimte te kijken. Hierbij wordt wel aangegeven dat dit moet gebeuren op basis van realistische, uitvoerbare plannen. Door 4 scholen wordt hier aangegeven dat voor de toekomst graag onderdeel willen uitmaken van een brede school/multifunctioneel centrum. 1 school geeft aan hierover overleg te willen.

Vraag 5 Multifunctioneel gebruik ruimtes/inhoudelijke samenwerking

5.1 Gebruikt u ruimtes gezamenlijk met andere instellingen:

Deze vraag is door 22 instellingen niet ingevuld. 27 instellingen geven als antwoord nee, waarvan 1 niet van toepassing.

Er hebben 34 instellingen aangegeven af en toe of op regelmatige basis medegebruik te maken van ruimte. Het gebruik is heel divers en er valt geen duidelijke lijn uit te halen.

5.2 Heeft uw instelling inhoudelijke samenwerking (op afstand) met een andere instelling in Zuidlaren:

Hier geven 43 instellingen aan dat dit niet zo is (waarvan 1 niet van toepassing), 17 instellingen werken wel al samen en 23 instellingen hebben de vraag niet ingevuld.,

Ook hier valt geen hele duidelijke lijn uit te halen bijv. veel gezamenlijk gebruik van ruimte en samenwerking door scholen en aanvullende voorzieningen.

5.3 Bent u bereid ruimte in medegebruik te geven indien u ruimte heeft?

Hier geven 41 instellingen aan: niet van toepassing. Er zijn 23 instellingen die de vraag niet hebben ingevuld. 15 instellingen zeggen ja en 4 zeggen nee op deze vraag.

Onder de ja antwoorden wordt het meest aangegeven dat er mogelijkheden zijn voor medegebruik op het gebied van vergaderruimte, educatie en vrije tijd. Kinderopvang en sport worden elk 1 keer genoemd.

5.4 Bent u bereid -ter oplossing van knelpunten- om medegebruik te maken van een welzijns-, school- en/of sportruimte? Zo ja met welke instellingen.

Hier hebben 21 instellingen een nee ingevuld, 30 instellingen hebben deze vraag niet ingevuld en 7 instellingen hebben niet van toepassing ingevuld en 1 instelling is hierover in overleg.

Bij de 24 ja antwoorden worden het meest genoemd:

- welzijnsruimte 4 x
- school 4 x
- gym/sport 2 x

Dit betekent dat van de reagerende instellingen 25 % niet bereid is tot medegebruik en dat 30 % dit wel is.

De vragen 5.3 en 5.4 lijken in tegenspraak met de reacties die door het onderwijs zijn gegeven bij vraag 4.2 . Dit kan liggen aan de vraagstelling en verschillen in interpretatie van het begrip medegebruik.

27 juni 2005/NGK/gemeente Tynaarlo

Bijlage 7

Verslag Informatieavonden

Inloopavond 14 maart 2005

Voor de inloopavond zijn 217 instellingen en verenigingen uitgenodigd. In het Sprookjeshof in Zuidlaren konden zij onder het genot van een kop koffie langs de informatiestands lopen. Hierop was informatie te vinden over het opgezette Integraal Accommodatie-beleid en de daarachterliggende gedachten en beleidsstukken.

Na een uitleg van wethouder Kosmeijer kon er met hem aan de stamtafel gepraat worden over het op te zetten beleid. Ook konden de aanwezige beleidsmedewerkers geïnformeerd worden over de ideeën, wensen en klachten die er leefden binnen de verenigingen en instellingen.

Uit het archief van de gemeente Tynaarlo had de heer O. Nienhuis een kleine expositie verzorgd over de accommodaties van vroeger en nu. Hierbij kon de ontwikkeling van het dorp in de loop van de jaren bekeken worden.

Informatieavond 13 juli 2005

Na ontvangst met koffie worden de ongeveer 30 aanwezigen welkom geheten door Serge Vinkenvleugel

Nieske Ketelaar zet daarna de opzet van het accommodatiebeleid uiteen, wat het eindresultaat van het project Zuidlaren moet zijn en wat de werkwijze hiervan zal zijn. Daarnaast licht ze kort de uitslagen van de enquête toe.

Aansluitend geeft Auke Mollema (IHN) een uitleg over het gebouwenonderzoek. Wat was de doelstelling, hoe was de opzet en wat is het eindresultaat. Hij eindigt met de conclusie dat het nogal meevalt met de staat van de gebouwen in Zuidlaren en dat rond 2017 bekend moet worden wat er met de diverse gebouwen moet gebeuren.

Serge Vinkenvleugel vraagt een eerste reactie van wethouder Kosmeijer op het gebouwenonderzoek en de resultaten van de enquête. Wethouder Kosmeijer geeft aan dat de gebouwen er goed bijstaan in Zuidlaren maar dat voor de toekomst wel nagedacht moet worden hoe het moet na 2017. De bedoeling is na te denken over mogelijkheden tot samenwerking met diverse instellingen zodat er gekeken kan worden of er met accommodaties op ingespeeld kan/moet worden.

Na de pauze vraagt Serge Vinkenvleugel of er al vragen zijn voordat de stamtafelgesprekken beginnen. Een aantal personen uit diverse verenigingen en instellingen hebben ondertussen plaatsgenomen aan de stamtafel om aan wethouder Kosmeijer hun reactie op het gepresenteerde te geven, hun visie op de toekomst uit te leggen en ideeën te uiten.

Ook volgden er verschillende reacties uit de zaal.

Na de stamtafelgesprekken gaf Nieske Ketelaar een uiteenzetting over hoe het project verder gaat en de planning daarvan.

Serge Vinkenvleugel sluit daarna af met de oproep om met ideeën te komen; ga ermee naar de gemeente. Wacht niet tot de inspraakronde.

Bijlage 8

Verlagen sessiedagen

Sessiedag 20 september 2005

De verschillende instellingen waren uitgenodigd voor verschillende deelsessies op deze middag en avond:

Sessie 1:

Aanwezigen: Afgevaardigden van CONOD, Gereformeerd Onderwijs, ICO, Openbaar Onderwijs, GGD, Trias

De besturen van de scholen vinden de school de spin in het web in een wijk. Daarbij is samenwerking met o.a. ICO, GGD, bibliotheek, SKID mogelijk. Het CONOD wil op 3 locaties blijven. Het Gereformeerd Onderwijs wil 1 school in Zuidlaren behouden; dit hoeft niet perse op de huidige locatie. Het Openbaar Onderwijs heeft met name gekeken naar aantallen leerlingen en wijkontwikkeling. De kansen worden gezocht in de afzonderlijke gebieden. Zij geven aan dat een punt van zorg de exploitatielasten zijn.

Ook Trias vindt dat de ontwikkeling van het onderwijs de katalysator in dit proces. De Ludinge vindt men als dorps huis ongeschikt. De functies kunnen hierin niet optimaal plaatsvinden. Er is al jaren vraag naar 1 grote zaal maar ook betaalbare oefen- en uitvoeringsruimte moeten er zijn. Activiteiten van ouderen willen zij decentraal aanbieden.

Activiteiten van jongeren volstaat op 1 plek in het dorp. Voor beide doelgroepen zijn geen partners in beeld.

Het bestuur van de peuterspeelzaal, Icare en GGD geven aan wel iets te zien in samenwerking met de scholen.

Sessie 2:

Aanwezigen: Afgevaardigden van SAGT, Alliage (de Enk), huisarts, dierenarts, Everswolde, GGZ (de Kimme)

Verslag Deelsessies 20 september 2005

De SAGT ziet graag spoedig concrete plannen voor de activiteiten van ouderen.

De dierenarts vraagt zich af of er behoefte is aan een medisch centrum. In de enquête heeft de apotheker aangegeven daar wel iets in te zien.

De huisartsen in Zuidlaren werken solistisch. Landelijk is de tendens centralisatie. Het is belangrijk nu strategische keuzes te maken.

Het bestuur van Everswolde is de mogelijkheden aan het bekijken die ontstaan door ontwikkelingen in de maatschappij zoals schaalgroottes aanpassen, dienstverlening en verzorging naar omliggenden.

In Alliage (de Enk) is de ouderenzorg ondergebracht. In de te plegen nieuwbouw is ruimte over voor diensten van anderen.

De Kimme en de Schakel zijn eigendom van GGZ en zijn beschikbaar voor diverse instellingen. Wethouder Kosmeijer geeft aan dat diverse functies in verschillende gebouwen plaatsvinden. Als er een multifunctioneel gebouw komt, zal deze niet de omvang van de Kimme hebben.

Sessie 3:

Aanwezigen: Afgevaardigden van Aqualaren, Bibliotheek, Trias, CAGT, Buurtver., Culturele ver., Historische ver., Wijnclub

Bij de CAGT komen vaak aanvragen voor beschikbaarere grotere of kleinere ruimtes binnen van diverse en andere verenigingen.

Tijdens de bijeenkomst wordt duidelijk dat de ruimtes vaker beschikbaar moeten zijn, laagdrempelig en geen (gevoelsmatige) consumptieverplichting hebben. Er worden verschillende mogelijkheden geopperd die nu nog niet gebruikt worden. De gemeente is geen eigenaar van deze gebouwen. Bij het opzetten van een multifunctioneel gebouw moeten de functionele eisen meegegeven worden zodat de diverse functies gebruik kunnen maken van het gebouw.

De locatie van de bibliotheek is goed. De bibliotheek is pas heringericht en heeft diverse kleine ruimtes die beschikbaar zijn voor verenigingen en instellingen zoals bijv. culturele verenigingen.

Zwembad Aqualaren heeft wel plannen voor de eigen (zwem)vereniging maar kan niet zoveel bieden aan andere verenigingen.

Door miscommunicatie waren de sportcommissies niet aanwezig. Zij hebben in andere overleggen hun visie gegeven.

Sessiedag 22 september 2005

Sessiedag 20 september 2005

De verschillende instellingen waren uitgenodigd voor verschillende deelsessies op deze middag en avond:

Sessie 1:

Aanwezigen: Afgevaardigden van CONOD, Gereformeerd Onderwijs, ICO, Openbaar Onderwijs, GGD, Trias

De besturen van de scholen vinden de school de spin in het web in een wijk. Daarbij is samenwerking met o.a. ICO, GGD, bibliotheek, SKID mogelijk. Het CONOD wil op 3 locaties blijven. Het Gereformeerd Onderwijs wil 1 school in Zuidlaren behouden; dit hoeft niet perse op de huidige locatie. Het Openbaar Onderwijs heeft met name gekeken naar aantallen leerlingen en wijkontwikkeling. De kansen worden gezocht in de afzonderlijke gebieden. Zij geven aan dat een punt van zorg de exploitatielasten zijn.

Ook Trias vindt dat de ontwikkeling van het onderwijs de katalysator in dit proces. De Ludinge vindt men als dorps huis ongeschikt. De functies kunnen hierin niet optimaal plaatsvinden. Er is al jaren vraag naar 1 grote zaal maar ook betaalbare oefen- en uitvoeringsruimte moeten er zijn. Activiteiten van ouderen willen zij decentraal aanbieden. Activiteiten van jongeren volstaat op 1 plek in het dorp. Voor beide doelgroepen zijn geen partners in beeld. Het bestuur van de peuterspeelzaal, Icare en GGD geven aan wel iets te zien in samenwerking met de scholen.

Voor deze sessiemorgen waren vertegenwoordigers van diverse afdelingen van de gemeente Tynaarlo uitgenodigd. Hierbij was ruimte voor specifieke adviezen vanuit de deelnemers aan de projectgroepen voor de verdere planvorming.

Verslag Deelsessies

Sessie 2:

Aanwezigen: Afgevaardigden van SAGT, Alliage (de Enk), huisarts, dierenarts, Everswolde, GGZ (de Kimme)

De SAGT ziet graag spoedig concrete plannen voor de activiteiten van ouderen.

De dierenarts vraagt zich af of er behoefte is aan een medisch centrum. In de enquête heeft de apotheker aangegeven daar wel iets in te zien.

De huisartsen in Zuidlaren werken solistisch. Landelijk is de tendens centralisatie. Het is belangrijk nu strategische keuzes te maken.

Het bestuur van Everswolde is de mogelijkheden aan het bekijken die ontstaan door ontwikkelingen in de maatschappij zoals schaalgrootte aanpassen, dienstverlening en verzorging naar omliggenden.

In Alliage (de Enk) is de ouderenzorg ondergebracht. In de te plegen nieuwbouw is ruimte over voor diensten van anderen.

De Kimme en de Schakel zijn eigendom van GGZ en zijn beschikbaar voor diverse instellingen. Wethouder Kosmeijer geeft aan dat diverse functies in verschillende gebouwen plaatsvinden. Als er een multifunctioneel gebouw komt, zal deze niet de omvang van de Kimme hebben.

Sessie 3:

Aanwezigen: Afgevaardigden van Aqualaren, Bibliotheek, Trias, CAGT, Buurtver., Culturele ver., Historische ver., Wijnclub

Bij de CAGT komen vaak aanvragen voorbeschikbare grotere of kleinere ruimtes binnen van diverse en andere verenigingen. Tijdens de bijeenkomst wordt duidelijk dat de ruimtes vaker beschikbaar moeten zijn, laagdrempelig en geen (gevoelsmatige) consumptieverplichting hebben. Er worden verschillende mogelijkheden geopperd die nu nog niet gebruikt worden. De gemeente is geen eigenaar van deze gebouwen. Bij het opzetten van een multifunctioneel gebouw moeten de functionele eisen meegegeven worden zodat de diverse functies gebruik kunnen maken van het gebouw.

De locatie van de bibliotheek is goed. De bibliotheek is pas heringericht en heeft diverse kleine ruimtes die beschikbaar zijn voor verenigingen en instellingen zoals bijv. culturele verenigingen. Zwembad Aqualaren heeft wel plannen voor de eigen (zwem)vereniging maar kan niet zoveel bieden aan andere verenigingen.

Door miscommunicatie waren de sportcommissies niet aanwezig. Zij hebben in andere overleggen hun visie gegeven.

Sessiedag 22 september 2005

Voor deze sessiemorgen waren vertegenwoordigers van diverse afdelingen van de gemeente Tynaarlo uitgenodigd. Hierbij was ruimte voor specifieke adviezen vanuit de deelnemers aan de projectgroepleden voor de verdere planvorming.